

REPUBLIKA

ROK XVI

ŁÓDŹ, CZWARTEK, 24 MARCA 1938 ROKU.

CENA NUMERU 15 GROSZY

Nr 82

Min. Beck o stosunkach z Litwą

Rząd polski zmuszony został do energicznej akcji. — Jak ułożą się stosunki sąsiedzkie. — Niepodległość Litwy będzie uszanowana

Mowa ministra Becka w senacie

Warszawa, 23 marca.

Posiedzenie senatu rozpoczęło się dzisiaj o godz. 10 rano w obecności całego rządu z premierem gen. Składkowskim na czele.

Na pierwszym punkcie porządku obrad znajdowała się przyjęta przez sejm USTAWA O OCHRONIE CZCI JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO, PIERWSZEGO MARSZAŁKA POLSKI.

Po krótkim referacie sen. Maleszewskiego zabral głos

prem. gen. Sławoj-Składkowski

który oświadczył:

Wysoka Izbo! Nad ziemią polską wznosi się wysoko szczyt kurhanu Józefa Piłsudskiego na Sowińcu.

Gdyby sypany był w czasie Jeszcze dzieł legendarnych, napewno powiedziano nam, że usypali go nie ludzie, ale rycerze niebiańscy, że usypali go tak mocno, że „zab czasu go nie ruszy”, i że nie będzie zmieniał się i nie będzie się rozpadał.

My jednak wiemy, że realizm prawdy często przemawia lepiej do uczuć, niż wspaniałość legendy. Dlatego przekazemy naszym dzieciom, że kurhan sypaliśmy my, że usypali go ludzie, że sypali go zwykli miłośnicy.

Gdy w długie noce jesienne deszcze rozpułkwać będą ten kurhan, to pokolenia następne wezmą znów do ręki zwyczajne łopaty i będą podtrzymywać wspaniałość tego kurhanu. I w niczym to nie umniejsza wielkości legendy Józefa Piłsudskiego. Bo to, co wielkie właśnie, to, co wielkie i cenne, musi być konserwowane i chronione.

Wyżej od szczytu kurhanu i szerzej od zasięgu mowy polskiej rozbiły i zastąpiły imię Józefa Piłsudskiego.

Gdy studiujemy życie i czyny bohaterów czasów starożytnych, to zwykle dowiadujemy się, że byli kochani przez wszystkich, że nikt nie ośmielał się wystąpić przeciw wielkości ich imienia. Jest to nieprawda. Wiemy, że kiedy rycerze wynosili w górę na tarczach przyszłego króla lub wodza, to w prawej ręce każdy trzymał obosieczny miecz, ażeby karać tego, kto by się ośmielał targnąć na majestat i sprzeciwić imieniu Pańskiemu.

Wysoka Izbo! Ta ustawa jest właśnie tarczą, na której cały Naród Polski wznosi imię Józefa Piłsudskiego wysoko ku słońcu i chwale wiecznej. (Huczne oklaski).

Z kolei marszałek Prystor w krótkich ale dobitnych słowach dał wyraz żalowi,

ŻE WSPÓLCZEŚNI JÓZEFOWI PIŁSUDSKIEMU, W NIECALE 3 LATA PO JEGO ŚMIERCI JUŻ PRZEZ POSTANOWIENIA KARNE BRONIĆ MUSZA JEGO CZCI „PRZED ATAKAMI ZAPLUTEGO KARLA”.

Marszałek Prystor zacytował

list Józefa Piłsudskiego

do zjazdu Legionistów w Gdyni, w którym to liście z dużą melancholią Wielki Marszałek przewidywał, iż „Synowie będą się śmiać z ofiar za to, że szli walczyć i ginąć z olc Polski”...

Przemówienia marszałka Prystora wysłuchał senat stojąc.

Po tym wzruszającym momencie przystąpiono do uchwalenia **NOWEJ USTAWY O POWSZECHNYM OBOWIĄZKU WOJSKOWYM**, którą przyjął do krótkiej dyskusji.

W międzyczasie sala senatu wypełniła się po brzegi senatorami, posłami i wyższymi urzędnikami niemal wszystkich ministerstw. Wypełniły się po brzegi galerie dla publiczności oraz loże prasowe i dyplomatyczne.

Echa zająć na pograniczu polsko-litewskim

— Zabieram głos w odpowiedzi na interpelację wniesioną w tej izbie w sprawie zająć na pograniczu polsko-litewskim.

Zarówno charakter samego incydentu, jak i jego szersze tło, jak też i dalszy bieg wydarzeń, skłaniają mnie do wypowiedzenia się na plenum senatu, nie ograniczając tym razem odpowiedzi rządu do pisemnego wyjaśnienia.

O samym incydencie powiem krótko, bo mimo swego dramatycznego przebiegu był on jedynie fragmentem dużego międzynarodowego zagadnienia. Dwie rzeczy muszę jednak podkreślić, **ZGINAŁ ŻOŁNIERZ KORPUSU O-**

stoimy u progu nowej ery

Stwierdzić tylko muszę, że w długim szeregu lat, poprzedzających dzisiejsze zjawiska, rząd Rzeczypospolitej nie zaniedbał żadnej sposobności, żadnego środka, ażeby nienormalne, a zatem niebezpieczne warunki naszego sąsiedztwa z republiką litewską na rozsądniejsze i lepsze skierować tory.

Stwierdzenie, że wyczerpaliśmy wszystkie nasze dyplomatyczne środki dla poprawienia istniejącego poprzednio stanu rzeczy, zbiegło się z okresem, w którym — jak miałem to sposobność w parlamencie wyjaśniać, instytucje i metody życia międzynarodowego, uzupełniające przez długi okres czasu normalną dyplomację,

ULEGŁY ZNAČZNEMU OSŁABIENIU. Przeciwwstawiając poglądy naszego rządu nerwowości, rozszerzającej się fa-

twa skutkiem takiego rozwoju ogólnej

W nastroju napięcia oczekiwano zapowiedzianego na godz. 11 przemówienia ministra Becka.

Na sali ustawiono mikrofony radiowe oraz aparaty do zdjęć filmowych i dźwiękowych oraz olbrzymie reflektory filmowe, którymi oświetlono trybunę mówców w chwili, gdy wszedł na nią o godz. 11.10 — minister Beck i wygłosił następujące przemówienie:

CHRONY POGRANICZA.

Jeśli jego krew utrwali porozumienie między dwoma sąsiadującymi narodami, polskim i litewskim, to zginął w szlachetnej sprawie

Poza tym świat musi wiedzieć, że w Polsce za każdym pełniącym swą służbę żołnierzem stoi całe państwo.

Nie mam zamiaru mówić więcej o incydencie.

Podstawy problemu ogólnego, zasadniczego, są panom z pewnością znane, jak i większość wydarzeń i działań związanych z jego historią. Nad tym nie mam zamiaru rozwodzić się dziś szerzej, gdyż mam nadzieję, że

sytuacji, wskazywałem niejednokrotnie, że istnieje zawsze z jednej strony życiowa potrzeba porozumienia się między państwami, a w szczególności, co nas najbardziej obchodzi — państwami Europy, a z drugiej strony dawny, najprostszy, a jednak wytrzymujący wiele prób środek — **BEZPOŚREDNI KONTAKT W DRODZE DYPLMATYCZNEJ.**

Z głęboką troską myśleliśmy wówczas, że z jednym z naszych sąsiadów, w jedynym wypadku w Europie, środek ten nie działa to jest między nami a Litwą. Brak tej najprostszej mowy między narodowej stwarzał niebezpieczeństwo polityczne i paraliżował normalne funkcje codziennego życia sąsiedzkiego.

Dlatego też proszę panów, w chwili gdy doszło do tak poważnego napięcia, jakie miało miejsce przed kilku dniami,

pierwszą dokonaną pracą musiały być analizy.

CO STANOWI TE NIEBEZPIECZNA PRZESZKODE.

nie pozwalającą nam żyć w lepszych stosunkach z naszym sąsiadem, względem którego

NIE ŻYWI MY PRZECIEŻ A PRIORI ŻADNYCH WROGICH UCZUĆ.

Odpowiedź na postawione tu pytanie była jasna:

BRAK BEZPOŚREDNIEJ ROZMOWY. Konkluzja była także jasna: wysunięcie tego zagadnienia, jako decydującego na przyszłość o naszym postępowaniu.

Co będzie dalej?

Jak panom wiadomo, dnia 19 marca stosunki dyplomatyczne z republiką litewską zostały nawiązane. Jesteśmy w trakcie technicznych prac, mających na celu zapewnić ich praktyczne wykorzystanie.

To jest stan dzisiejszy. Z pewnością wszystkich interesujących się w Polsce poważnymi zagadnieniami naszego życia państwowego, zajmuje w tej chwili pytanie:

CO TO DAĆ MOŻE, CO BĘDZIE DALEJ?

Słyszysz się z różnych stron różne opinie i projekty, — usłyszysz się napewno krytyki, dlategożośmy bliżej tej przychylności nie precyzować.

Tu trzeba wrócić do pewnych zasad i tradycji polskiej polityki. Patrzymy na rzeczy trzeźwo i wiemy, że w każdej pracy międzynarodowej jest przynajmniej dwóch partnerów. Porozumiewamy się z innymi na zasadzie wzajemnego szacunku, a

KAŻDA GŁĘBSZA DZIAŁALNOŚĆ PRAGNIEMY POWIĄZAĆ Z PARTNEREM, NIE ZAŚ PRZECIWM NIEMU.

Z dążenia do tego celu nie może polityki polskiej odchylić ani moment emocjonalny, ani słuszne nawet podrażnienie opinii publicznej. Mogłby być tylko jeden czynnik niebezpieczny, to

BRAK DOBREJ WOLI ZE STRONY PARTNERA.

Nie chce jednak przypuszczać, abyś-

(Dalszy ciąg na str. 2-ej)

P. Charwat posłem polskim w Kownie a p. Szkirpa posłem litewskim w Warszawie

Warszawa, 23 marca.

(PAT) Pan Prezydent RP. udzielił agrement dla posła litewskiego w Warszawie p. Kazimierza Szkirpy, dotychczasowego stałego delegata Litwy przy Lidze Narodów w Genuwie.

P. prezydent republiki litewskiej udzielił agrement dla posła RP. w Kownie p. Franciszka Charwata.

Warszawa, 23 marca.

(PAT) W skład delegacji polskiej, która weźmie udział w polsko-litewskiej konferencji w Augustowie w sprawach technicznych, związanych z normalizo-

waniem stosunków polsko-litewskich wchodzi następujące osoby:

Przewodniczący: wicedyrektor departamentu politycznego M. S. Z. p. T. Gwiazdowski, zastępca przewodniczącego: radca p. J. Barański, członkowie: z min. komunikacji — naczelniczy wydziałów dr. R. Zawojski, inż. S. Sawicki, inż. J. Budzyński i radca Zahorski.

Z min. poczty i telegrafów — naczelniczy wydziałów R. Machalski, inż. J. Jakubowski i radca S. Łukasiewicz.

W pracach komisji weźmie poza tym udział kilku urzędników M. S. Z. i zainteresowanych ministerstw.

Ryga, 23 marca.

(PAT) Z Kowna donoszą: Życie w Kownie wraca do normalnego biegu, wycofywanie wkładów z banków, które przybrało w chwili zaostrenia zatargu z Polska charakter gorączkowy obecnie ustalo.

We wtorek wieczór komendanci wojenni wydali ostre zarządzenia, zakazujące urzędowania wszelkiego rodzaju zgromadzeń i manifestacji. We wtorek wieczór zanotowano w Kownie i na prowincji kilka manifestacji, które były zlikwidowane przez policję. Aresztowano szereg osób.

Sądy przysięgłych zniesione

Wielka mowa sen. Patka w obronie czynnika społecznego w wymiarze sprawiedliwości. — Min. Grabowski zapowiada nowy ustrój sądownictwa. — Przeciw anarchizowaniu życia publicznego

Senat uchwalił ustawę o ochronie czci Józefa Piłsudskiego

(Dokończenie)

my mieli z tym mieć do czynienia w nowym etapie stosunków między Polską a Litwą.

Znaleźlibyśmy w naszej dawnej przeszłości wiele elementów, któreby wpływać mogły na sposób rozważania sprawy polsko-litewskiej. Ale zostawmy przeszłość historii. W realnym myśleniu dzisiejszego dnia wystarczy proste stwierdzenie, że

NARÓD LITEWSKI UTWORZYŁ SWE WŁASNE PAŃSTWO I ŻE TO JEST JEGO DOBRYM PRAWEM.

Tak samo, jak prowadzenie własnej polityki. Oczywiście o ile jest istotnie własna, a jeśli uda się ułożyć nasze stosunki sąsiedzkie na zasadzie wzajemnej życzliwości i poszanowania przyjętych ogólnie w życiu międzynarodowym norm i zwyczajów,

TO POLSKA PRZYJMIE TO Z PEWNOŚCIĄ Z PRAWDZIWYM ZADOWOLENIEM.

Droga ku temu jest otwarta.

Po przemówieniu min. Becka, głos zabrał sen. Fudakowski. Dziękując min. Beckowi za udzielenie odpowiedzi ustnej na jego interpelację, dał wyraz przekonaniu, iż cała opinia publiczna jest zgodna z tym, że

NIKT NIE ZAMIERZA POZBAWIAĆ NARODU LITEWSKIEGO JEGO NIEPODLEGŁEGO BYTU,

równocześnie jednak nikt nie zamierza tolerować urojonych roszczeń granicznych, ani praw do normalnego bytu tych Polaków, których los umieścił poza granicami Polski. (Oklaski).

Sen. Śliwiński wyraża żal, iż podniosły nastrój, który się wytworzył po otrzymaniu wiadomości, iż Litwa zgodziła się na nawiązanie stosunków dyplomatycznych z Polską, trwał, niestety, krótko. Okazało się mianowicie, iż w społeczeństwie polskim jest

garstka ludzi dążąca do tego, aby w kraju panowała atmosfera permanentnej hecy

— Ekscesy uliczne — mówił sen. Śliwiński — są bezsensowną awanturą dla awantury, z którą większość społeczeństwa polskiego nie ma nic wspólnego. Polityka zagraniczna może liczyć na pełne powodzenie, gdy ma silną podstawę w kraju. Taką podstawą jest zwarte społeczeństwo, w którym nie ma miejsca na anarchistyczne wybryki, w którym panuje ład,

spokój i karność w obliczu prawa. — (Oklaski).

Po załatwieniu kilku ustaw o ratyfikacji porozumienia celno-handlowego, pomiędzy Polską i Niemcami, Związkiem Sowieckim i Francją, przystąpił senat do wielokrotnie już powtarzanej dyskusji, nad zgłoszonym przez rząd projektem ustawy

O zniesieniu sądów przysięgłych i sędziów pokoju.

Referent sen. Petrażycki podkreślił, że część opinii społecznej jest przychylna dla sądów przysięgłych, uważając je za instytucję demokratyczną.

Zdaniem sen. Petrażyckiego na demokratyczność w organizacji sądownictwa nie ma miejsca... Sen. Petrażycki, powołując się na to, iż sądy przysięgłych pozostały tylko w Małopolsce, wnosi o przyjęcie projektu rządowego, gdyż nie jest do pomyslenia stan rzeczy, w którym w jednych dzielnicach obowiązują je, a w innych, inny wymiar sprawiedliwości.

Min. sprawiedliwości, Witold Grabowski, wnosząc o przyjęcie projektu rządowego, złożył zapewnienie, iż rząd gotów jest przedstawić izbom ustawodawczym projekt ustawy, gwarantującej udział czynnika społecznego, w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości.

Min. Grabowski zapewnia, iż projekt taki będzie mógł być złożony w najbliższym czasie, może nawet w toku sesji nadzwyczajnej, o ile taka sesja odbędzie się w bież. roku.

Jak wynika z wyjaśnień min. Grabowskiego, ma on zamiar powołać do życia t. zw.

sądy ławnicze na wzór analogicznej instytucji istniejącej w Niemczech

Sen. Staniewicz, występując w obronie instytucji sądów przysięgłych, jako gwarantującej współudział czynnika społecznego w wymiarze sprawiedliwości, przeciwstawia się wprowadzeniu t. zw. sądów ławniczych, gdyż tego rodzaju sądy nie zdały nigdy egzaminu.

Następnie głos zabrał po raz pierwszy od czasów, gdy sprawuje mandat senatorski, znakomity obrońca więźniów politycznych, b. ambasador R. P. w Moskwie, Tokio i Waszyngtonie, sen. STANISŁAW PATEK, jedna z najznakomitszych postaci polskiego świata prawniczego, niepodległościowego i politycznego.

Sen. Stanisław Patek, chory od dłuższego czasu, nie był w stanie przemawiać stojąc i dlatego za zezwoleniem marszałka Prystora, przemawiał z ław zajmowanych zwykle przez podsekretarzy stanu.

Zapowiedź przemówienia sen. Patka, który służył od kilku dziesiątków lat, jako jeden z najznakomitszych mówców polskich, ściągnęła do sali senatu wszystkich senatorów, wielu posłów i sprawił, iż łoża dziennikarska pękała niemal od nadmiaru sprawozdawców.

Sen. Patek w godnym jego opinii, wspólnie skonstruowanym przemówieniu, wystąpił

w obronie sądów przysięgłych

jako gwarancji demokratycznych praw społeczeństwa, również i w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości.

Dokonawszy przeglądu dziejów ustawy o zniesieniu sądów przysięgłych na terenie sejm i senatu, stwierdził sen. Patek, iż już w senacie sprawa ciągnie się 9 miesięcy.

— Można urodzić dziecko — mówił sen. Patek — w ciągu tego czasu. A więc można było również w tym czasie wnieść projekt rządowy, gwarantujący udział czynnika obywatelskiego w sądownictwie, gdyby rząd miał zamiar projektu taki wnieść.

— Min. Grabowski obiecuje nam zgłoszenie takiego projektu — ciągnął dalej sen. Patek — ale min. Grabowski dziś jest ministrem, a jutro może być już kto inny... Czy następcą min. Grabowskiego zobowiązanie takie przejmie? Nie wiadomo zresztą również, co minister sprawiedliwości wnieśli i kiedy wnieśli? Czy nie lepiej zczekać, aż będziemy mieli ów

zapowiedziany projekt nowej, demokratycznej ustawy ustroju sądownictwa

a tymczasem nie decydować i **NIE ZNOSIĆ SĄDÓW PRZYSIĘGŁYCH** które są ostatnią demokratyczną instytucją w naszym sądownictwie.

— Niech min. Grabowski powie, w jaki sposób chce wprowadzić element społeczny do sądownictwa, a my się nad tym zastanowimy. Niech nie będzie tak, że my dziś mamy zdecydować o zniesieniu sądów przysięgłych, a co będzie, „to ja wam powiem jutro“.

Sen. Patek stwierdza, iż komisja kodyfikacyjna wypowiedziała się za sądami przysięgłych. Prawo o ustroju sądów

Dokładne trawienie ułatwiają
ZIOŁA PRZECZYSZCZAJĄCE
KARPINSKIEGO

przysięgłych oraz kodeks postępowania karnego i wreszcie konstytucja 1935, przemilczają sprawę istnienia sądów przysięgłych,

CO NIE OZNACZA, ŻE ZNOSZA TĘ INSTYTUCJĘ.

Następnie sen. Patek rozprawia się z argumentami przeciwników sądów przysięgłych, którzy głoszą, iż nie ma w Polsce ludzi odpowiednich na sędziów przysięgłych. Sen. Patek jest przekonany, że ludzie tacy są, i że społeczeństwo polskie potrafiłoby ich wybrać. Polska ma czynnik społeczny w sądach wojskowych w sądach handlowych, w sądach pracy i dlatego tylko w sądach karnych, nie miałyby być tego czynnika?

Sen. Patek kończy, **APELUJĄC DO SENATU, ABY ODRZUCIŁ DECYZJĘ**

i poczekał na wniosek, jaki zgłosi minister sprawiedliwości w sprawie udziału czynnika społecznego w sądownictwie. (Oklaski).

W głosowaniu wniosek sen. Patka o odesłanie ustawy ponownie do komisji prawniczej został odrzucony. Odrzucono także poprawki komisji prawniczej, która przewidywała, że sprawy wszczęte przed sądami przysięgłych przed wejściem w życie tej ustawy, będą rozpatrywane przez sądy przysięgłych. Wobec tego

WSZYSTKIE SPRAWY, NAWET TE, KTÓRE OBECNIE ZNAJDUJĄ SIĘ W POSTĘPOWANIU PRZED SĄDAMI PRZYSIĘGŁYCH, PRZECHODZĄ DO SĄDÓW ZWYKŁYCH.

Następnie przyjęto ustawę o zniesieniu sądów przysięgłych w całości, poczym senat uchwalił rezolucję, która wzywa rząd do przedstawienia projektu ustawy o powołaniu czynnika społecznego w sądownictwie karnym.

Na popołudniowym posiedzeniu senatu załatwiono szereg spraw formalnych drobniejszej wagi.

KAHAN PIOTRKOWSKA 80
SUKNA I KORTY

Zdarzenia i ludzie

Zagadka kryminalna

Kto zabił handlarza koni?

Sidney, w marcu.

miasto Portowe Perth było niedawno widowiskiem niesamowitego wypadku kryminalnego: jeden i ten sam człowiek został dwa razy zamordowany:

Pewnego ranka listonosz zapukał do domu handlarza koni. Jacka Waldemaris. Kiedy nikt mu nie odpowiadał, wszedł i znalazł w pokoju zwłoki właściciela domu. Waldemaris został zamordowany. Listonosz natychmiast zalarmował policję, wkrótce jednak okazało się, iż trzeba było sprowadzić samolotem kilku wyszkolonych detektywów z najbliższego większego miasta. Nie chodziło tu bowiem o zwykłą zbrodnię: nie tylko okoliczności zbrodni były niesamowite i zawiłe, lecz i motywów nie można było wyjaśnić.

Waldemaris znany był w całej okolicy jako dziwak. Nigdy nie przechowywał on gotówki, lecz kupował za nią czyste złoto. Podczas śledztwa okazało się, iż z domu Waldemarisa zginęła tylko złota tabakierka, kilka łańcuchów, zega-

rek i t. p., zaś sztabki złota i monety nie zostały ruszone.

W dwa dni później zameldowano z oddalonej o 150 mil gospody, iż ktoś usiłował tam sprzedać złotą tabakierkę. Po kilku godzinach mężczyzna ów został już zaarrestowany. Był to Kanadyjczyk, który od czasu do czasu ujeżdżał konie Waldemarisa.

Bez stosowania specjalnego nacisku Kanadyjczyk przyznał się natychmiast. Tak, zabił młotkiem jęczącego we śnie Waldemarisa!

— Ale dlaczego po zabiciu go, zadałeś mu jeszcze kilka ciosów nożem?

— Przysięgam na życie mojej matki — na wszystko, co mi jest święte — nie miałem noża w ręku! Zabiłem go młotkiem i tak go pozostawiłem.

Sędzia śledczy był zdumiony, że sprawca, przyznawszy się już do czynu, nie chce przyznać się do szczegółów. Ale to była jego sprawa. Widocznie młotek w jego przekonaniu był narzędziem mniej groźnym, aniżeli nóż, i w ten spo-

sób chciał się ukazać przed sądem w korytniejszym świetle. Oskarżeni rozumują niekiedy w dziwny sposób. Sprawa mimo to była jasna. Proces nie wymagał nawet świadków, gdyż najważniejsze było to, iż Kanadyjczyk przyznał się do winy.

Już w dwa tygodnie po zaarrestowaniu go, wyznaczono więc termin rozprawy. Po pierwszych godzinach procesu nie było już zresztą żadnych wątpliwości, iż los oskarżonego jest przesądzony. Nagle nastąpił zadziwiający zwrot.

Pewnego dnia zjawił się w Perth włóczęga, były fryzjer, który kilka lat temu utrzymywał bliższe stosunki z zamordowanym handlarzem koni. Oświadczył on, iż sumienie nie daje mu spokoju. Nie jest on wprawdzie dobrym człowiekiem, mimo to jednak nie może w żaden sposób znieść, ażeby zamiast niego skazano niewinnego człowieka na śmierć. Nie tamten bowiem, lecz on zamordował Waldemarisa.

Po tych słowach włóczęga wręczył sędziemu nóż i udowodnił, że w czasie, gdy w domu handlarza koni popełniono zbrodnię, on jeden był tam obecny. Przeczekał, aż Waldemaris uda się na spoczynek, noczem zakradł się i zadał mu kilka śmiertelnych ciosów nożem.

mszcząc się za dawno minioną krzywdę, której nie mógł zapomnieć handlarzowi koni.

Następnie zabrał on wszystkie znalezione przedmioty wartościowe, pozostawiając tylko tabakierkę, aby na pierwszy rzut oka zbrodnia jego robiła wrażenie zabiństwa w celu rabunku.

Stan rzeczy stawał się więc coraz bardziej zawiły: przed sądem stali dwaj sprawcy i każdy z nich twierdził, iż on jedyny jest winien. Należało więc przede wszystkim zbadać, który ze sprawców istotnie spowodował śmierć zamordowanego.

Dalsze śledztwo wykazało, iż włóczęga jako pierwszy wtargnął do domu Waldemarisa i zadał mu kilka ciosów nożem. Ciężko ranny, a raczej umierający handlarz koni następnie napadnięty został przez drugiego sprawcę, który zabił go ostatecznie uderzeniem młotka. Orzeczenie lekarza sądowego udowodniło jednak, iż śmierć nastąpiłaby także bez współdziałania drugiego sprawcy. Według wszelkich przypuszczeń Waldemaris był już nieprzytomny, gdy drugi morderca przystąpił do dzieła.

W tym niezwykłym procesie zapadł podwójny wyrok śmierci.

Warner Thompson.

SAMA NIE DOCENIAŁA SWEJ URODY...

DZIĘKI OLEJKOWI OLIWKOWEMU PALMOLIVE MYJE, UDELIKATNIA I UPIĘKsza.

W celu zwiększenia swego czaru i powodzenia powinna Pani przeprowadzić zabieg piękności Palmolive. Rano i wieczór masuj twarz, szyję i ramiona obfitym pianą mydła Palmolive. Następnie spłucz ciepłą, potem zimną wodą. To wszystko! Przy temperaturze ciała olejek oliwkowy wzmacnia skórę, wydelikatnia ją i nadaje jej elastyczność.

Mydło Palmolive, wyrabiane na olejku oliwkowym i olejach palmowych, jest idealnie czyste i łagodne. Jego gęsta piana uwalnia pory od brudu i nadaje skórze świeżość i powab młodości. Palmolive kosztuje tak niewiele, że miliony kobiet używa tego mydła również do codziennej kąpieli.

Udział młodzieży w zajściach ulicznych

prowadzi do zwyrodnienia młodych serc — oświadczył woj. Jaroszewicz podczas konferencji prasowej. — Młodzież szkolna musi być wyeliminowana z życia ulicy

Źwyczesy uliczne będą tłumione z całą bezwzględnością

Warszawa, 23 marca.

(Pat) — W dniu dzisiejszym o godz. 14-ej odbyła się w Komisariacie Rządu konferencja prasowa, na której Komisarz Rządu na m. st. Warszawy wojewoda Jaroszewicz złożył wobec licznie zgromadzonych dziennikarzy, następujące oświadczenie:

„Żyjemy w czasach wyjątkowych. Wypadki toczące się z błyskawiczną szybkością, zarówno w kraju, jak i zagranicą, powodują rzadko spotykane napięcie uwagi całego społeczeństwa. Zainteresowanie życiem publicznym ogarnia coraz szersze masy, ludzie wszystkich stanów i zawodów, ludzi każdego wieku. Nic więc dziwnego, że młodzież również gorąco odczuwa i reaguje na płynący tok zdarzeń. Jednakże zainteresowanie młodzieży życiem politycznym, pod względem różnych czynników, doprowadza do objawów zewnętrznych o charakterze, zmuszającym do poważnego rozważenia się nad środkami, któreby mogły

zapobiec demoralizacji i zwyrodnieniu młodych serc

Nie ulega wątpliwości, że młodzież kierują pobudki szlachetne, że zjawiska, które nam życie przynosi, wzbudzają w niej odpowiedzialność i że młodzież może dać wyraz zewnętrzny

tym nastrojom w postaci dyskusji, zgromadzeń, wieców czy pochodów.

Rozumiejąc i doceniając wartość i znaczenie wystąpień młodzieży, władze administracyjne niejednokrotnie dawały dowody swego przychylnego ustosunkowania się do niej, bądź przez udzielanie zezwoleń na organizowane przez młodzież wiece, bądź też nawet przez tolerowanie wystąpień, które nie powodowały poważniejszego zakłócenia bezpieczeństwa i porządku publicznego, a które można było tłumaczyć gorącym usposobieniem młodzieży.

JEDNAKŻE TOLERANCJA WŁADZ MUSI SIĘ SKONCZYĆ Z CHWILĄ, GDY WYSTĄPIENIA ZEWNĘTRZNE MŁODZIEŻY ZACZYNIAJĄ KOLIDOWAĆ Z PRZEPISAMI KODEKSU KARNEGO. POLSKA JEST PAŃSTWEM PRAWORZĄDNYM, W KTÓRYM PRAWA OBYWATELI MUSZĄ BYĆ PRZEZ OBYWATELI RESPEKTOWANE.

Z całą stanowczością będziemy występować przeciw wszelkim próbom anarchizowania społeczeństwa.

BEZ WZGLĘDU NA TO, SKĄD ONE POCHODZĄ.

Przejdźmy do faktów: młodzież tej, czy innej grupy, zgłasza władzom admini-

stracyjnym odbycie się wiecu. Wobec solennych zobowiązań, złożonych przez kierowników, że spokój będzie zachowany, że po wiecu nie odbędą się żadne wystąpienia o charakterze wykraczającym poza normy prawa i zakres udzielonego zezwolenia uzyskują zgodę. Tymczasem, co się dzieje? Na wiecu pada hasło: „Na ulicę“, rzucone bądź przez elementy nieodpowiedzialne, bądź też inspirowane przez tych, którym zależy na sianiu zamętu i niepokoju — i tworzy się pochód, złożony z drobnych grup młodzieży, idących chodnikami i demonstrujących w zależności od okazji i nastrojów. A co jest najbardziej przykre, to fakt,

że w pochodzie takim poza młodzieżą akademicką, elementami ulicznymi, prowokatorami grup i grupki politycznych, biorą z reguły udział wyrostki w wieku od lat 12 do 17, uczniowie szkół średnich, ci którzy na wiecu nawet nie byli, a znaleźli się w manifestacji przypadkiem, bądź też świadomie nasłani zostali przez ludzi nierozumnych, nierozumiejących szkody wyrządzonej tym dzieciom. UZYWA SIĘ TEJ MŁODZIEŻY DO KOLPORTAŻU ULOTEK, DO BICIA SZYB, DO WZNOŚZENIA OKRZYKÓW, SIEJACYCH NIENAWIŚĆ, UCZY SIĘ ICH BEZPRAWIA. Zjawisko to, niezmiernie groźne w

skutkach, zwróciło już oddawna uwagę naszych władz szkolnych, które starają się wszelkimi sposobami zwalczyć ten stan. Jednakże wysiłki te będą bezskuteczne, jeśli z pomocą nie przyjdzie społeczeństwo, rodzice, opiekunowie.

Obowiązkiem całego społeczeństwa jest

ratować duszę młodzieży

Walkę o czystość charakteru należałoby przeprowadzić w ten sposób, że:

- 1) organizatorzy i przewodnicy wszelkich

(Dalszy ciąg na str. 9-ej).

RATUJ WŁOSY!

Natychmiast przy pierwszych oznakach wypadania włosów stosuj TRILYSIN który usuwa szkodliwy łupież, ożywia cebulki włosowe i wzmacnia porost włosów.

Trilysin ratuje włosy!

CO SIĘ DZIAŁO W WARSZAWIE DN. 19 MARCA

w świetle interpelacji złożonych przez senatorów Petrażyckiego i Trockenheima

Warszawa, 23 marca.

Sen. Petrażycki zgłosił dziś w senacie interpelację do prezesa rady ministrów i ministra spraw wewnętrznych w sprawie znanych zjść, które rozegrały się w Warszawie, w dniu 19 marca r. b.

Sen. Petrażycki stwierdza, iż nastroj świadczący o solidarności narodu w zw. z ultimatum do Litwy, został zakłócony w kilku punktach miasta, przez czynniki, które wykorzystywały zaabsorbowanie władz bezpieczeństwa utrzymaniem porządku i kierowaniem ruchu przy masowych manifestacjach patriotycznych, odbywanych zarówno z okazji imienin Marszałka Józefa Piłsudskiego, jak i w związku z wydarzeniami polskolitevskimi.

Zamiarem tych czynników było regulowanie porachunków osobistych czy grupowych, przy czym bito przechodniów, tłuczono szyby w sklepach chrześcijańskich i żydowskich, dopuszczając się kradzieży.

W momentach wielkiego podniecenia pisze sen. Petrażycki, wszędzie się zdarza, że tam, gdzie są skoncentrowane

wielkie tłumy, jakiegoś meły społeczne robią swoją robotę. Tym razem jednak

wydarzenia robiły wrażenie akcji dążącej do wywołania rozruchów na szerszą skalę

Zdarzyły się również wypadki NAPAŚCI NA DWÓCH SENATORÓW R. P.

(mowa tu o pobiciu sen. Schorra i sen. Macieszy, znanej działaczki społecznej i niepodległościowej, małżonki s. p. plk. Macieszy, jednego z najbliższych przyjaciół Marszałka Józefa Piłsudskiego — przyp. sprawozd.).

Sen. Petrażycki zapytuje premiera i ministra spraw wewnętrznych, kto ponosi odpowiedzialność za wydarzenia, i co zamierza uczynić, aby w przyszłości uniknąć podobnych wypadków.

Chcesz zachować ZDROWE NERWY, pewność, spokój w Banku Kupiecko-Kredytowym oszczędności lokuj

Łódź, ul. Piotrkowska № 29

Dyskrecja i tajemnica wkładów ustawowo zagwarantowane Kasy czynne JUŻ od 8-ej rano do godz. 1-ej po poł. bez przerwy.

rać i przeciwdziałać na przyszłość tego rodzaju zjawiskom?

W tej samej sprawie zgłosił dziś interpelację do premiera i ministra spraw wewnętrznych sen. J. Trockenheim.

Sen. Trockenheim stwierdza, iż od chwili ujawnienia w prasie wiadomości o incydencie polsko-litewskim, pewne elementy, kierowane przez Związek Młodej Polski i „Falangę“, postanowiły spotęgować akcję antysemicką, wykorzystując, NIEODŁĄCZNY W CHWILI NADZWYCZAJNYCH ZDARZEN MOMENT PEWNEJ PANIKI WŚRÓD NAJDROBNIEJSZYCH CIUŁACZY, PODEJMujących SWE MAŁE OSZCZĘDNOŚCI Z INSTYTUCYJ KREDYTOWYCH.

Rzucono hasło, że czynią to wyłącznie Żydzi. W istocie rzeczy miało się zupełnie inaczej.

Żydzi podejmowali w większej mierze swoje wkłady w instytucjach kredytowych żydowskich i stosunek pod tych instytucyj wkładów do ogółu wkładów jest wielokrotnie wyższy, aniżeli stosunek wyjętych wkładów do ogółu wkładów w instytucjach kredytowych państwowych i komunalnych.

WŚRÓD PODEJMujących WKŁADY W PKO. ILOŚĆ NIEŻYDÓW WIELOKROTNI PRZEWYŻSZAŁA ŻYDÓW. W KKO. m. st. Warszawy, podjęto podobno około 10 mil. zł., przy czym w tej instytucji odsetek Żydów, podejmujących wkłady był znikomy. Do PKO. natomiast Gmina żydowska m. st. Warszawy w dniu 18 b.m. złożyła znaczne sumy.

Mimo to, rzucone hasło przeciw Żydom, posłużyło jako PRETEKST DO PRZEPROWADZENIA AKCJI.

W godzinach rannych, mimo skonsynowania silnych oddziałów policji przed gmachem PKO. przy ul. Jasnej, grupa studentów, złożona z około 150 ludzi,

(Dalszy ciąg na str. 9-ej)

Czwarta Rzesza

Berlin, w marcu.

Trzecia Rzesza przestała istnieć, na miejsce jej powstała „czwarta rzesza”, ta wielka, bogatsza niemal o 7 milionów ludności i o przeszło 83.000 km. kw.

Na razie najważniejszym jej zadaniem jest nie formalne połączenie się, co już miało faktycznie miejsce, ale istotne zjednoczenie się pod względem administracyjnym, politycznym i gospodarczym. Wyznaczony plebiscyt, który właściwie z plebiscytem ma bardzo mało wspólnego, ma w rzeczywistości tylko dać ludności austriackiej możliwość potwierdzenia swej zgody na połączenie się z Niemcami. Niewątpliwie tak, jak dotąd, znówu 90 proc. „głosujących” wypowie się za obecnym porządkiem rzeczy. Będzie to w oczach całego świata stanowiło potwierdzenie faktu, że połączenie się tych dwóch krajów odpowiadało intencjom obu narodów. I chociaż niewątpliwie wśród tych 7 milionów Austriaków znajdzie się dużo malokontentów i opozycjonistów, to jednak olbrzymia większość podda się naciskowi rzeczywistości propagandy.

Propaganda niemiecka już pracuje, pracuje gorączkowo. Zaczęto od rozdania darmo 25.000 aparatów radiowych, stanowiących prezent dr. Goebbelsa. Zamknięto opozycyjne pisma, w pozostałych wprowadzono nowe porządki przez powierzenie ich kierownictwa swoim ludziom. Niemiecka organizacja „Kraft durch Freude” zajęła się przygotowaniem gościn dla 10.000 austriackich robotników. To samo robi niemiecka organizacja młodzieży. Wymiana na wszystkich frontach. Nawet wojsko składa sobie wizyty. Po „wizycie” niemieckiego Wehrmachtu teraz przyszła kolej na rewizytę wojska austriackiego. W dniu dzisiejszym Berlin wita 15 pułk piechoty austriackiej z Wiednia. Przed tym jeszcze Monachium gościło u siebie inną jednostkę.

I widząc to wszystko, każdy cieszył by się może, gdyby miał pewność, że to „wielkie niemieckie serce” nie zechce zbyt daleko szukać nowych obiektów swej gorącej miłości.

Hitler, podobnie jak w 1933 roku, zażądał znówu 4-eh lat na udoskonalenie swego dzieła. Cztery lata to nawet za mało. Połowa wystarczy. Ale gdy ten okres minie, gdy wszystko dotyczące Austro-Niemiec zostanie zakodowane i uregulowane, taki będzie następny wyzwanie: „Przeanalizuj jednośnośno rozdzielu w Mein Kampf”.

Ks. Michał Radziwiłł powraca do kraju

Warszawa, 23 marca

Pełnomocnicy ks. Michała Radziwiłła-Rudego otrzymali wiadomość, iż wskutek pomyślnego obrotu sprawy sądowej o ubezwłasnowolnienie, ks. Radziwiłł ma wkrótce przyjechać do Antonina, dla uporządkowania swoich spraw majątkowych w Polsce.

Stan wyjątkowy w północnej Palestynie

Jerozolima, 23 marca.

(PAT) W północnej Palestynie wprowadzono stan wyjątkowy. Od zachodu słońca do wschodu ruch uliczny w miastach i na drogach ulega ograniczeniom. Władze rozpatrują projekt rozpostarcia na całej północnej granicy Palestyny za siłków z drutu kolczastego.

Zaufaj mi...

Eryk v. Stroheim, twórca głośnych w swoim czasie „Szalonych kobiet”, a ostatnio bohater potężnego filmu „Towarzysze broni”, znany w Ameryce jako reżyser i scenarzysta, napisał dramat p. t. „Zaufaj mi...” o niezwykle oryginalnej treści, poruszający palące zagadnienie miłości, wierności i zdrady w życiu współczesnych kobiet.

Jest to dramat skromnego lekarza - chirurga, którego pociąga milionerka, a który w rzeczywistości kocha jedynie skromną pielęgniarkę.

Główną rolę kreuje znakomity artysta, Franchot Tone. Partnerkami jego są: Maureen O'Sullivan i Virginia Bruce.

Film p. t. „Zaufaj mi...” po wielkich sukcesach zagranicznych ukazuje się dziś po raz pierwszy na ekranie kina „Europa” w Łodzi.

12 osób wysłano do Berezy za szerzenie fałszywych pogłosek o rzekomych ograniczeniach na rynku kredytowym

Warszawa, 23 marca.

P. A. T. donosi: W ubiegłym tygodniu gdy akcja rządu polskiego na jednym z odcinków polityki zagranicznej wymagała nie tylko zdecydowanej postawy i zwartości całego społeczeństwa, ale i spokoju i karność, szereg spekulantów rozpoczęło rozpowszechniać niepokojące i fałszywe wiadomości o rzekomych ograniczeniach, jakie mogą nastąpić na rynku kredytowym oraz o niepewności lokowania kapitałów w papierach wartościowych.

Akcja ta była manewrem spekulacyjnym, dążącym do wywołania obniżki papierów wartościowych, przyczym istotne szkody ponieśli ci, mało uświadomieni, drobni ciulacze, którzy ulegli panice i sprzedali po niekorzystnym kursie swe walory, odsprzedawane już po kilku godzinach z dużym zyskiem przez spekulantów.

Uznając, iż taka działalność spekulantów szkodliwa dla polskiego gospodarstwa narodowego i godząca w interesy drobnych posiadaczy oszczędności,

nie może pozostać bez reakcji władz, ministerstwo spraw wewnętrznych zarządziło w dniu dzisiejszym zatrzymanie i skierowanie do miejsca odosobnienia w Berezie Kartuskiej następujących osób: Halperna Chaima, Frodzinsty Abrama, Kirszbluma Mojżesza, Wajcmana Moszka, Ekstajna Izaaka, Brandesa Izraela, Gliksona Abrama, Majora Hermana, Tennenbauma Henryka, Długokęckiego Stanisława, Degorskiego Stefana, Nolszewskiego Waclawa.

HITLEROWCY ARESZTUJĄ HABSBUROGÓW

Wielki apel oddziałów S.A. — Goering przybywa w sobotę do Wiednia

WIENI, 23 marca.

(PAT) 64-letni arcyksiążę Józef Ferdynand, syn arcyksięcia Ferdynanda toskańskiego, został osadzony w areszcie ochronnym.

Krok ten motywowany jest tym, że arcyksiążę wyrażał się w sposób ubliżający o narodowym socjalizmie, co wywołało wielkie oburzenie w społeczeństwie.

Dziś wieczorem na ringach Wiednia odbyła się wielka defilada wszystkich wiedeńskich oddziałów S. A. W defiladzie wzięło udział kilka brygad S. A. oraz oddziały „Hitlerjugend”. Ilość biorących udział w defiladzie wynosiła 10 tysięcy ludzi.

W defiladzie wzięły również udział or-

kiestry wojskowe. Defiladę przed pomnikiem bohaterów odbierali komendant S. A. Lutze oraz dowódca grupy S. A. Herzog i dowódca S. A. na Austrię Reschny.

★
BERLIN, 23 marca.

(PAT) Dziś wieczorem odbywa się w Berlinie i jednocześnie w całej Rzeszy olbrzymi apel formacji partyjnych. Przemawiają min. Goebbels, szef S. A., szef S. S. oraz szefowie narodowo-socjalistycznych korpusów motorowego i lot-

Przy licznych dolegliwościach kobiecych naturalna woda gorzka Franciszka-Józefa, stosowana na czczo, przynosi znakomitą ulgę.

niczego. Apel ten stoi pod znakiem zbliżającego się plebiscytu kwietniowego.

Premier Goering udaje się jutro do Wiednia, gdzie wygłosi w sobotę wielkie przemówienie na temat gospodarczej współpracy Rzeszy z Austrią.

★
WIENI, 23 marca.

(PAT) Z wiedeńskiej akademii rolnictwa usunięto cały szereg profesorów, znanych przeciwników ruchu narodowo-socjalistycznego, a więc rektora Rederbauera, legitymistę prof. Zeszner-Splitzenberga, dalej profesorów Tilla, Amschlera, Wernera.

Rektorem na semestr letni mianowano prorektora profesora Kaserera.

Rząd czechosłowacki zachwiany

Ministrowie niemieccy ustępują z gabinetu

Praga, 23 marca.

(PAT) Grupa parlamentarna niemieckiej partii chrześcijańsko-społecznej odbyła w dniu dzisiejszym posiedzenie, lecz ostateczna decyzja odroczone została do czwartku, w którym to dniu ma się zebrać naczelne kierownictwo partii.

Biorąc pod uwagę wyteżoną agitację prowadzoną przez stronnictwo Niemców sudeckich wśród członków partii chrześcijańsko-społecznej, można uważać za rzecz niemal pewną, że komitet naczelny stronnictwa wypowie się jutro za ustąpieniem z rządu. W znacznym

stopniu na tę decyzję wpłynąć może zna na deklaracja kardynała Innitzera, który błogosławi zjednoczenie wszystkich Niemców.

Niemieccy socjal-demokraci czynią przygotowania do kongresu partyjnego, który ma obradować w nadchodzącą sobotę i niedzielę.

W dniu dzisiejszym rozeszły się pogłoski, iż obecny reprezentant socjal-demokratów w rządzie minister Czech ma podać się do dymisji.

Wytworzona sytuacja była dziś przedmiotem badań ze strony komitetu

ministrów, który postanowił zająć na dalszy rozwój wypadków. Jest rzeczą oczywistą, że dokonana dotychczas zmiana sytuacji wymagać będzie stworzenia nowej bazy dla rządu. W kołach politycznych Pragi stwierdzono, że aktywizm trzech stronnictw niemieckich należy uważać za pogrzebany.

Praga, 23 marca.

(PAT) Minister Spina, członek stronnictwa „Bund der Landwirte” nadał się do dymisji, aczkolwiek oficjalnego komunikatu nie wydano. Twierdzą tu, że dymisja jego została przyjęta.

Niemcy nie dostaną helium

Rząd St. Zjednoczonych wstrzymał transport, który miał odpłynąć do Niemiec

LONDYN, 23 marca.

(PAT) „News Chronicle” donosi z Nowego Jorku, że rząd amerykański wstrzymał ładunek na statek, mający odejść do Niemiec, 17 milionów 900 tys. stóp sześciennych niezapalającego się gazu helium. Gaz ten zakupiony został przez rząd niemiecki dla wypełnienia nowobu-

dowanego obecnie w Friedrichshafen sterowca.

Ustawa amerykańska zezwala na wywóz helium, o ile udowodnione jest, iż nie będzie on służył dla celów wojskowych. Rząd niemiecki gwarancji tej udzielił, ale w związku z wydarzeniami w Austrii powstały, jak pisze „News Chro-

nicle”, w umysłach amerykańskich wątpliwości.

Rzeczoznawcy rządowi wysuwają mają zastrzeżenia, iż dla wypełnienia sterowca o objętości budowanego obecnie wystarczy 7 i pół miliona stóp sześciennych. Zdaniem urzędników amerykańskich Niemcy opracowały sposób magazynowania helium i zamierzają 10 milionów stóp sześciennych przechować w rezerwie.

Helium produkowany jest poza Rosją, jedynie w Stanach Zjednoczonych w miejscowości Amarilla w stanie Texas, gdzie znajduje się naturalny rezerwuuar, zawierający blisko 2 miliardy stóp sześciennych gazu. Rezerwuuar ten jest własnością rządu.

O ścisłość informacji P.A.T.

Interpelacja sen Jeszkego z Poznania

Warszawa, 23 marca.

Na dzisiejszym posiedzeniu senatu została zgłoszona i przyjęta interpelacja sen. Jeszkego z Poznania w sprawie „nieokładnego informowania polskiej opinii publicznej przez PAT o ważnych wydarzeniach politycznych”.

Sen. Jeszke porusza kwestię zmieniania lub skrącania przez P.A.T. niektórych depesz zagranicznych. W szczególności podkreślił fakt opuszczenia przez P.A.T. w streszczeniu wywiadu, udzielonego dziennikarzowi angielskie-

mu przez kanclerza Hitlera, tych słów kanclerza Hitlera, w których mówił on, iż „dostęp Polski do morza prowadzi przez terytoria niemieckie co napawa gorczyca serce każdego Niemca”.

Sen. Jeszke zapytuje prezesa rady ministrów, któremu podlega P.A.T., co zamierza uczynić, ażeby zapewnić opinię publiczną polskiej, ścisłe informowanie jej o wydarzeniach zagranicznych, szczególnie takich, które ją bliżej obchodzą.

Bojówki Str. Narodowego rozbijają wiece ludowców

Warszawa, 23 marca.

Z kół zbliżonych do Stronnictwa Ludowego donoszą, że bojówki Stronnictwa Narodowego usiłowały ostatnio rozbijć kilka wieców zwołanych przez Stronnictwo Ludowe, m. in. w pow. czarnkowskim.

W czasie bójki kilka osób zostało dotkliwie poranionych, do których musiano wezwać pomocy lekarskiej.

2 dzieiów Łodzi

Dnia 24 marca 1920 roku oddziały wojskowe łódzkie, trzymające straż na linii demarkacyjnej polsko-litewskiej w rejonie Wilna, zostały zaatakowane przez oddział litewski. Ocywista, nasze oddziały odparły natychmiast atak Litwinów, zadając im wiele strat.

Zaznaczyć należy, że jeden z pułków łódzkich całą zimę 1919—1920 r. spędził na ochronie granic północno-wschodnich Rzeczypospolitej przed Litwinami, o czym w historii tego pułku znajdujemy takie zdanie: „Zimą 1919—1920 r. spędził pułk w rejonie Wilna, gdzie, pełniąc służbę graniczną na linii demarkacyjnej polsko-litewskiej oraz prowadząc drobne utarczki z Litwinami, jednocześnie szkolili się, aby przygotować się odpowiednio do czynnego a chlubnego udziału w wojnie o niepodległość Polski w lecie 1920”.

Marzec

24

Czwartek

Dziś Gabriela Arch.
Jutro Zwiastowanie NMP.

Wschód słońca	5.31
Zachód słońca	17.53
Wschód księżyca	2.08
Zachód księżyca	10.35
Długość dnia	11.53
Przebieg dnia	4.14

Na marginesie

Protokoły „zajęcia”

Instytucja komorników na terenie Małopolski znana jest stosunkowo niedawno. Wprowadzono ją dopiero przed kilku laty. I oto obecnie „Ilustrowany Kurier Codzienny” przytacza kilka protokołów, sporządzonych podczas dokonywania tak zw. „zajęcia” przez komorników w Małopolsce. Protokoły te stanowią próbki oryginalnego humoru.

Oto naprz. protokół sporządzony przez pomocnika komornika w gminie Łapy:

„Celem dokonania zajęcia udał się podpisany do zagrody Macieja Kapusty w gminie Łapy, lecz nie znalazł tam żadnej ruchomości podlegającej zajęciu, jak tylko dużego czarnego psa rasy „kudel”. Ruchomość ta jednak przybrała wobec urzędującego organu tak groźną postawę, że podpisany był zmuszony zaniechać dokonania zajęcia w drodze nalepienia odpowiedniej kartki — odniósłszy ponadto szkodę przez rozstrzeganie spodni ze strony wyżej opisanego psa. O czym się donosi jednocześnie miejscowemu posterunkowi P. P. celem ukarania winnego za trzymanie dzikiego zwierzęcia domowego bez należytego nadzoru”.

A oto protokół komornika, sporządzony u reżnika D. w Krakowie-Płaszowie:

„Ze znajdującego się w sklepie towaru nadało się do zajęcia tylko 3 kg. sadła wołowego, 5 kg. kielbasy i 2 kg. flaków. Natomiast wyjęto z pod egzekucji 1 tylek cielęcy z ogonem, ponieważ obecna w sklepie Agnieszka Kogut, żona szewca, ul. Wisłana 34 rozpoznała ów tylek jako swój własny”.

Świadectwem poziomu umysłowego są następujące dwa protokoły, pierwszy sporządzony w Krakowie, a drugi w Tarnowie:

1. „Podpisany organ egzekucyjny po zbadaniu stanu ruchomości nie znalazł niczego przedstawiającego wartość prócz ośmiu pustych flaszek i pięciu tomów znanego polskiego poety Mickiewicza, których łączna wartość w uwzględnieniu przydatności butelek oraz wyższej umysłowej wartości nazwanego autora oceniono na 1 złoty 33 grosze”.

2. „Obraz wiszący z podpisem „Fałt” 45x65 cm., przedstawiający się z jednej strony jako pokryte pstrą farbą, a z drugiej jako czyste płótno, z uwagi na zamalowaną przeciwną stronę nie do użycia, wyjęto z pod egzekucji”.

Szczytem jednak wszystkiego jest protokół komornikowski, sporządzony w Rzeszowie w mieszkaniu magika, który przygotowywał się do występów:

„Wszedłszy do garderoby egzekuta Jana Furdzika, używającego artystycznego nazwiska „Profesor Miraculin”, znalazł podpisany z przedmiotów nadających się do zajęcia jedynie frek i cylinder, które to ruchomości przedstawiały na wejście normalny widok. Gdy jednak podpisany organ znajdował się z tymi przedmiotami na ulicy, z jednej kieszeni fraka wyleciał gołąb, a niedługo potem z innych kieszeni wypadły dwa króliki, zaś z cylindra żywa gęś.

Powyzsze zawartości opisanego wyżej fraka i cylindra nie mogą być uznane za zwykłą przynależność tych ruchomości i przedstawiają wartość samodzielną, lecz nie mogły zostać objęte zajęciem z tej przyczyny, że odłączyły się od miejsca przechowywania z ta-

P. wojewoda na inspekcji

Lustracja plantacji miejskich.—Parki, skwery i ogródki działkowe. — Zadrzewienie przedmieść

Wczoraj p. wojewoda łódzki Al. Hauke-Nowak przeprowadził czwartą z kolei inspekcję agend Zarządu Miejskiego w Łodzi. Inspekcja objęła Wydział Plantacji Miejskich przy ul. Żeromskiego oraz parki miejskie.

W biurach Wydziału Plantacji Miejskich nac. p. Rogowicz przedstawił p. wojewodzie plan prac tegorocznych, jakie Zarząd Miejski przeprowadzić ma na plantacjach miejskich, informując szczegółowo o technicznej stronie tych prac.

P. wojewoda zwrócił uwagę na stosunkowo słabe zadrzewienie ulic, oraz brak ochrony nad parkami prywatnymi, co w konsekwencji powoduje częste niszczenie przez właścicieli drzewostanów, tak niezbędnych w przemyśle Łodzi rezerwuarów zieleni i czystego powietrza.

Również poświęcił p. wojewoda specjalną uwagę ogródkom działkowym, stwierdzając, że ilość ogródków działkowych oraz ich rozmieszczenie nie odpowiada potrzebom dzielnic miejskich. W następstwie tych faktów p. wojewoda polecił przestudiować możliwość założenia ogródków działkowych w dzielnicach zaniedbanych pod względem zazielenienia, a w pierwszym rzędzie na Widzewie Bałutach i Chojnach.

W końcu p. wojewoda zwrócił uwagę na niszczenie drzew w parkach lub na ulicach przez przechodniów, a w szczególności młodzież, polecając wobec winnych wyciągać najsurowsze konsekwencje.

Po konferencji p. wojewoda w towarzystwie p. prezydenta miasta p. Godle-

wskiego i naczelnika wydziału plantacji p. Rogowicza dokonał inspekcji robót, prowadzonych w parku im. Ks. Poniatowskiego i im. Marszałka J. Piłsudskiego

go na Polesiu Konstantynowskim oraz zwiedził niedawno zakupiony przez Zarząd Miejski Park Julianowski i park Anstadta.

Na północy, czy na południu Polski...

... wszystkie gospodynie cenią mydło Jelen Schicht głównie dlatego, że chroni ich drogocenną bieliznę. I słusznie: czy istnieje bowiem mydło, które pierze tak gruntownie i oszczędnie, jak mydło Jelen Schicht?

W całym kraju cenią

MYDŁO JELEŃ SCHICHT

USUNĄĆ ŻEBRAKÓW Z ULIC MIASTA

Uchwały łódzkiego t-wa przeciwżebraczego. — Odezwa do społeczeństwa. — Opieka nad rzeczywistymi nędzaczami

Wczoraj odbyło się, pod przewodnictwem wiceprez. Kozłowskiego, posiedzenie zarządu łódzkiego towarzystwa przeciwżebraczego. Ponieważ prace przygotowawcze dobiegły już końca, zbiornia dla żebraków, dom dla starców oraz dwa domy noclegowe są przygotowane i odpowiednio urządzone, na posiedzeniu zastanawiano się nad dalszą akcją, która ma doprowadzić do zniesienia żebraków i włóczęgów z ulic miasta.

Ustalono, że działalność towarzystwa rozpocznie się już w końcu bieżącego miesiąca. Ponieważ towarzystwo ściśle będzie współdziałało z organami policji, starostwem i prokuraturą — z chwilą rozpoczęcia działalności towarzystwa funkcjonariusze policji otrzymają nakaz usuwania żebraków i włóczęgów z ulic miasta. Żebracy doprowadzani będą do zbiorni i tam segregowani:

starcy i kaleki kierowani będą do specjalnego schroniska, żebracy niezawodowi przekazywani będą opiece społecznej, zaś żebracy zawodowi kierowani do domów pracy przymusowej lub dobrowolnej.

Uchwalono następnie budżet roczny towarzystwa, który określony został na 175.000 złotych, na prowadzenie zbiorni dla żebraków, domu starców i dwóch domów noclegowych. Pieniądze te wpływać będą częściowo od magistratu, który towarzystwo wyreca w sprawowaniu opieki nad niezdolnymi do pracy, częściowo zaś ze składek członkowskich. W związku z tym omówiono sposób werbowania członków, przy czym postanowiono zaapelować do ogółu ludności, by zaprzestano dawania jakichkolwiek datków żebrakom, gdyż w ten sposób akcja zwalczania żebractwa będzie znacznie utrudniona. Miast dawać

datki, należy raczej zapisać się do towarzystwa i wpłacając odpowiednie kwoty, stosunkowo niewielkie, przyczynić się z jednej strony do roztoczenia opieki nad osobami, które jej potrzebują, a z drugiej — do usunięcia żebraków z ulic.

Przygotowane będą specjalne tabliczki członkowskie, które wywieszane będą u wejść do mieszkań, zakładów i sklepów, a które będą stwierdzały, że nie udziela się jałmużny, gdyż właściciele opłacają już składki na rzecz towarzystwa.

Następnie powołano patronat, którego zadaniem będzie opieka nad ludźmi żebrzącymi z nędzy. Do patronatu weszli prezes E. Chądzyński, pastor Kotula, prez. Raabe, Gerlich, prezes Syndykatu Dziennikarzy Łódzkich red. Gumkowski, Fryze oraz nac. Wisławski, jako przewodniczący patronatu. Dodać należy, że zbiornia dla żebraków będzie mogła pomieścić 500 osób.

W końcu, wobec rozpoczynających się prac towarzystwa, postanowiono wydać odezwę do ludności. W odezwie tej, która rozklejona będzie na murach miasta, m. in. podkreśla się, że Łódź dotknięta jest klęską żebractwa, zaś mieszkańcy Łodzi rozdają żebrakom duże sumy, nie mając nad ich zużyciem żadnej kontroli. Wobec powyższego towarzystwo wzywa wszystkich do zapisywania się na członków, by wspólnymi siłami uwolnić Łódź od plagi żebractwa, a z drugiej strony umożliwić udzielenie opieki i pomocy tym, którzy na to istotnie zasługują.

Odezwe podpisali wiceprez. Kozłowski i nk. Vogel. (t)

Desperat żywcem spłonął

Niezwykłe samobójstwo nerwowo chorego robotnika

Do wojewódzkiego urzędu śledczego wpłynął meldunek o niezwykłym samobójstwie, dokonanym w Tomaszowie Mazowieckim.

29-letni Henryk Nowak, robotnik, zamknął się w swym jednoizbowym mieszkaniu, uszczelniał drzwi i okna i nagromadzone przednio drzewo oblał naftą. Drzewo podpalił i, ułożwszy się na łóżku, czekał, aż znajdzie śmierć w dymie i płomieniach. Sąsiedzi, oczywiście, zauważyli ogień stosunkowo wcześniej, lecz nim się ktokolwiek dostał do zamkniętego mieszkania, podlane naftą drzewo spłonęło wraz z urządzeniem mieszkania w wielkim ogniu.

W płomieniach znalazł również śmierć

desperat. Po ugaszeniu pożaru, który groził całemu domowi, wydobyto z pod gruzów jednego zwęglone zwłoki.

Dochodzenie doprowadziło do ustalenia, że tłem tego niezwykłego, przejmującego grozą samobójstwa był rozstrój nerwowy, na jaki już oddawna cierpiał Nowak.

Poważniejszy pożar, połączony ze znacznymi uszkodzeniami, szalał nocy wczorajszej w kolonii Oranice, w powiecie łęczyckim, w zagrodzie Stanisława Mikolajczyka. Pastwą żywiołu padły 3 zagrody gospodarzy wiejskich wraz z inwentarzem żywym i martwym, w tym 2 konie, 7 krów, kilkadziesiąt sztuk nierogacizny, zapasy ziarna i paszy, drób i t. d. Straty szacowane są łącznie na ok. 40.000 zł.

Przyczyna pożaru nie została ustalona. (t)

Ważury aptek

Nocy dzisiejszej dyżurują następujące apteki: S. Kon i S-ka — Plac Kościelny 8, A. Charemska — Pomorska 12, W. Wagner i S-ka — Piotrkowska 67, Z. Gorczycki — Przejazd 59, J. Zajączkiewicz i S-ka — Plac Boernera, M. Epstein — Piotrkowska 225, Z. Szymański — Przewodniarska 75.

Strajk w przemyśle pończoszniczym ma być dziś zlikwidowany na konferencji w Warszawie. — Szewcy podpisali umowę zbiorową. — Przed strajkiem fryzjerów

Dziś w ministerstwie opieki społecznej zadecyduje się sprawa zatargu w przemyśle pończoszniczym. Pod przewodnictwem głównego inspektora pracy odbędzie się konferencja z przedstawicielami przemysłowców i związków zawodowych. Z ramienia okręgowej inspekcji pracy udział w konferencji weźmie insp. Kakowski.

Jak już donosiliśmy, o ile dzisiejsza próba polubownego zlikwidowania zatargu zawiedzie, powołana będzie nadzwyczajna komisja rozjemcza, która ustali warunki płac w przemyśle pończoszniczym.

W zasadzie orzeczenie komisji jest obowiązujące dla obu stron. Informowaliśmy się, czy mimo to istnieje możliwość że strony mogą nie przyjąć orzeczenia komisji. Jak się okazuje, teoretycznie jest to możliwe, ale jak dotąd, nie było jeszcze wypadku, by obie strony nie przyjęły orzeczenia. Z chwilą zaś gdy przyjmują, orzeczenie jest bezwzględnie obowiązujące i inspektorat pracy otrzymuje prawo karania za nieprzestrzeganie jego warunków.

Wczoraj zlikwidowany został strajk w dzianym przemyśle fantazyjnym. Pod przewodnictwem inspektora pracy inż. Fefermana odbyła się konferencja porozumiewawcza, na której podpisano układ zbiorowy. Podwyżka płac wynosi od 10 do 50 proc.

Pracownicy fryzjerów postanowili poprzeć strajkiem swe żądania ekonomiczne, które wysunęli wobec cechu fryzjerów. Żądania te idą w kierunku ustalenia dla fryzjerów stałych płac tygodniowych, a nie procentu od wpływu. Pracownicy motywują swe żądania tym, że w większości zakładów sami właściciele pracują narówni z pracownikami, a tym

samym pozbawiają ich części zarobków. Konferencja w inspekcji pracy wyznaczona została na dzień 29 b.m. O ile nie da ona rezultatu, pracownicy fryzjerzy proklamują strajk.

Donosiliśmy już o skardze wystosowanej przez pracowników piekarskich do inspektora pracy. W skardze tej pracownicy zwracali uwagę na stosowany wobec nich wyzysk, zmuszanie ich do pracy w ciągu 12 godzin na dobę, na niehygieniczne warunki ich pracy i t.d.

Celem uregulowania tych spraw wyznaczona została na dzień 28 b.m. konferencja.

Wczoraj zlikwidowany został strajk

szewców w Łodzi. Umowa zbiorowa, która podpisana została na okres do 1 lutego 1939 roku, przewiduje podwyżkę płac o 5 proc.

Przed sądem grodzkim w Łodzi odpowiadało wczoraj 6 członków komisji strajkowej—Klimek, Goldfeder, Hohenberg, Rozenberg, Goldstein i Kępczyńska, oskarżeni o wywołanie awantury przed fabryką B. Hartmana przy ul. Nowomiejskiej 3. Nie dopuszczali oni mianowicie do pracy robotników, zaangażowanych przez firmę na miejsce strajkujących. Sąd skazał wszystkich oskarżonych na 4 miesiące aresztu z zawieszaniem. (1).

Groźny pożar w śródmieściu

Spłonął dach domu przy ul. Cegielnianej 3

Wczoraj nad ranem, jak donosił już „Express Wieczorny” wybuchł groźny pożar w centrum miasta, w domu przy ul. Cegielnianej 3.

W krótkich odstępach czasu na miejsce zjechało 6 plutonów straży ogniowej, które zajęły się izolowaniem od ognia budynków sąsiednich. Gaszeniem płonącego dachu nad oficyną i ewakuacją licznych lokatorów zagrożonej oficyny. Ogień musiał się tlić już od dłuższego czasu: spostrzeżono go dopiero krótko po godzinie 5 rano, gdy gęste kłęby dymu poczęły dobywać się z okienek poddasza.

Rodzina I. Kapitulnika w panice porzuciła cały swój dobytek, ratując się ucieczką. Zbudzeni ze snu inni mieszkańcy domu również nie zdążyli opanować swych nerwów i poczęli wyrzucać przez okno pościel, toboły z bielizną i t.d. Z ostrożności część mieszkań została istotnie ewakuowana pozostałych lokatorów zdążyli strażacy i posterunkowi uspokoić i skłonić do pozostawania w swych do-

mach. Ogień został umiejscowiony już po upływie godziny, a ugaszony całkowicie — około godziny 8-ej.

Przypuszczalną przyczyną wybuchu ognia był wadliwie działający przewód kominowy, od którego zajęła się belka na poddaszu.

Cały dach nad oficyną spłonął i te straty szacowane są na kilka tysięcy złotych. Ponadto zalane zostały wodą i częściowo zniszczone mieszkania na trzecim piętrze, co w sumie daje strat na ok. 10.000 złotych.

O godzinie 9 rano, t.j. krótko po ugaszeniu pożaru przy ul. Cegielnianej, straż łódzka została wezwana do Rudy Pabianickiej. Na posesji E. Richtera przy ul. Wieniawskiego 13 rozlała się płonąca smoła i ogień zagrażał budynkom.

Ten pożar został ugaszony wspólnymi wysiłkami straży, Rudy i łódzkiej po upływie kilkunastu minut. Straty są nikłe. (1).

Tragiczny wypadek przy pracy

Robotnik został uderzony korbą windy i zmarł

W zakładach spółki akcyjnej Ludwik Geyer, w oddziale wykończalni, wydarzył się wczoraj śmiertelny wypadek przy pracy.

Ludwik Różycki, liczący lat 68 i zatrudniony od wielu lat w fabryce, obsługiwał ręczny wciąg, służący do transportowania już bliskich ostatecznego wykończenia towarów z pierwszego piętra na parter.

Z nieustalonej przyczyny przyczyny został nieszczęśliwy robotnik uderzony korbą w głowę z taką siłą, że padł nieprzytomny. Pomimo niezwłocznej pomocy personelu i szybkiej pomocy ze strony lekarza pogotowia Czerwonego Krzyża — Różycki zmarł, nie odzyskawszy przytomności. Lekarz stwierdził pęknięcie czaszki.

Wdrożone na miejscu badania dopro-

wadziły do ustalenia, że wypadek powstał wskutek neknięcia w ręcznym wciągu małego trzpienia, na który osadzona była zapadka, czyli t. zw. „pieśsek”, uniemożliwiający obsunięcie się dźwigu. Obciążony wciąg stał na górze i gdy i nagle przestała zapadka trzymać wał — dźwиг się obsunął, a kręcąca się wstecz korbą uderzyła denata w głowę

Mniej tragiczny i zakończony jedynie cięższymi obrażeniami wypadek wydarzył się w fabryce firmy Rozen i Wiślicki przy ul. Senatorskiej 31.

Zygmunt Ogiński, palacz fabryczny manipulując przy wentylu kotła spowodował wytrysk pary i odniósł poparzenia twarzy i rąk. Po opatrzeniu został poszkodowany skierowany do leczenia ambulatoryjnego. (1).

Recepta na humor:

siosować przy podagrze, reumatyzmie, artretyzmie, bólach stawów i mięśni — ORYGINALNY FRANCUSKI BALSAM D-RA BENGUE (Baume Dra Bengue) Wystrzegaj się naśladowctw!

Echa skargi dyr. Pawłowicza

Sąd podwyższył karę Gibkiemu do 6 mies. więzienia

W listopadzie r. ub. naskutek skargi dyr. Bogdana Pawłowicza, kierownika rozgłośni łódzkiej Polskiego Radia, pociągnięty został do odpowiedzialności karnej i skazany przez sąd grodzki na 4 miesiące aresztu — Stanisław Gibki, były współpracownik „Oreodownika”. Wykonanie kary sąd grodzki skazanemu zawiesił.

Od tego wyroku wniósł apelację zarówno prokurator, jak i skazany Gibki.

Wczoraj sprawa ta znalazła się na wokandzie wydziału karno - odwoławczego sądu okręgowego.

Przewodniczył sędzia Starek, oskarżał prok. Maciejewski.

Sąd przychylił się do wywodów oskarżyciela publicznego i posiłkowego i wyrok pierwszej instancji uchylił. Kara została Gibkiemu podwyższona do 6 miesięcy więzienia bez zawieszania. (1)

Wiosenne porządki

Starosta grodzki łódzki podaje do wiadomości, że w związku z nastaniem okresu wiosennego zarządził, by braki sanitarne, uwidaczniające się na terenie miasta, zostały usunięte.

Przed wszystkim starosta zwraca uwagę na następujące rzeczy:

- 1) aby wszelkie posesje były utrzymane w należytym porządku, tak bramy, podwórza, jak i klatki schodowe,
- 2) aby w domach mieszkalnych ustępy i śmietniki pod względem czystości nie pozostawiały nic do życzenia, a zwłaszcza aby śmietniki były szczelnie zamykane, a nieczystości z nich w porę wywożone,
- 3) aby domy, które swym stanem (brudne i odrapane) szpecą estetyczny wygląd ulicy, były odnowione,
- 4) aby płoty i parkany zostały doprowadzone do należącego stanu,
- 5) aby ulice, t. j. jezdnie, chodniki i ścieki oraz rynki i place targowe były utrzymane w należytym porządku,
- 6) aby sklepy, restauracje, domy kąpielowe, hotele były utrzymane w należytym czystości,
- 7) aby stan budek i traganów na rynkach, ulicach i placach miał wygląd estetyczny,
- 8) aby jezdnie i chodniki były polewane wodą przynajmniej trzy razy dziennie, a mianowicie po raz pierwszy pomiędzy godz. 6—7, po raz drugi pomiędzy godz. 11—12 i po raz trzeci tylko jezdnie pomiędzy godz. 17—18.

Ponadto starosta odniósł się do Stowarzyszeń właścicieli nieruchomości, aby właściciele posesji wydali swym dozorcóm zlecenie polewania drzewek i trawników, znajdujących się przed poszczególnymi domami, gdyż przyczynia się to do utrzymania roślinności, a przez to i wyglądu estetycznego.

Gdy bankier się kocha...

Historia niezwyklego trójkąta to gwóźdź nowego numeru tygodnika

„7 NOWEL”

który nadto przynosi:
„WYPADEK SAMOCHODOWY”,
„KAPITAN DRAKE”,
„MIŁOŚĆ HISZPANA”,
„W CELI SKAZAŃCA”,
I WIELE INNYCH.

10 GROSZY!

Z POLSKIEGO TOW. KRAJOZNAWCZEGO. Sekretariat T-wa (Al. Kościuszki 17, popr. oficyna, II p.) przyjmuje codziennie od godz. 19 do 20-ej zapisy na kurs dla przewodników po Łodzi i udziela informacji, dotyczących tego kursu.

Oprócz głównego celu, jakim jest przygotowanie przewodników, kurs ma za zadanie rozpowszechnienie wiedzy o Łodzi. Stąd też prócz kandydatów na przewodników przewiduje się również wolnych słuchaczy.

Kandydaci na przewodników winni posiadać średnie 6-klasowe wykształcenie. Opłata za kurs dla obu kategorii słuchaczy wynosi 3 zł.

Zapisy trwać będą do 31-go marca b. r.

Kino

EUROPA

Pocz. 4, 6, 8, 10

Dziś premiera!

Piękny dramat życiowy o zagadnieniu miłości, wierności i zdrady małżeńskiej

p. t.

Kawfaj mi

Koncert gry znakomitych gwiazd

MAUREEN O'SULLIVAN
FRANCHOT TONE
VIRGINIA BRUCE

Scenariusz i reżyseria
ERYKA v. STROHEIMA

Harry Dickson

Przygody Zagadkowego Człowieka

Nr. 11 KORONKI KROLOWEJ

już ukazał się w sprzedaży. Cena 10 gr.

Każdy zeszyt stanowi oddzielną całość.

SALA FILHARMONII tel. 213-84.

Dziś, w czwartek, dn. 24 b. m., o godz. 9.30 w.

OSTATNI RAZ

szlagierowa komedia muzyczna

„Komediant” z udziałem amerykańskich artystów Paula Bursteina i Lillian Lux

Ceny najniższe od 54 gr. do 2.²⁰ zł.

Piękniejsze włosy przez nowy szampon!

„Bez Mydła” Czarna główka jest zupełnie nowym szamponem, pozbawionym wszelkich składników alkalicznych. Pęcznienie włosów na skutek działania alkalicznego, nieuniknione dotychczas przy środkach zawierających mydło, jest obecnie całkowicie wykluczone!

Po użyciu szamponu „Bez Mydła” włos zachowuje swą naturalną elastyczność, dzięki czemu można go łatwiej i trwalej ondulować. Poza tym przy szamponie „Bez Mydła” nie wytwarza się wapienno-osad, nadająca włosom szorstkość i matowość. Cudowny, naturalny połysk, pięknie podkreślający fale włosów — oto wspaniały rezultat!

Wypróbujcie go przy najbliższym myciu głowy. Będziecie zachwyceni niezwykłym wynikiem!

Szampon Czarna główka

W 2-eh odmianach: dla ciemnych i jasnych włosów

Krótkie wiadomości

TAKSA KLIMATYCZNA pobierana będzie w roku bieżącym na lotniskach pod Łodzią. Wczoraj odbyła się pod przewodnictwem starosty Denysa konferencja w sprawie uporządkowania lotnisk podmiejskich, na której ustalono, że od roku bieżącego wszystkie osoby przebywające na lotniskach płacić będą takse w wysokości 1 złotego na cele inwestycyjne.

6000 DRZEWEK PRZYBEDZIE w roku bieżącym w Łodzi. Na ulicach miasta zasadzonych będzie w najbliższych dniach ponad 1000 drzewek, zaś w parku ludowym im. Piłsudskiego — około 5.000 drzewek i krzewów. Sadzenie drzew objęte jest programem robót plantacyjnych.

ROKI STAROŚCINSKIE odbędą się w powiecie łódzkim, w czasie od 25-go b. m. do 13-go maja włącznie. Roki rozpoczną się od miejscowości mniejszych — Bruźce Wielkie, Beldów, Babilce i t. d., a skończą na miastach — Ruda Pabianicka, Radogoszcz, Konstanców, Aleksandrów, Chojny i Zgierz.

TYTUŁY FIRM PRZEMYSŁOWYCH muszą być uzgadniane zewnętrznie i wewnętrznie. Na zasadzie zarządzenia wydziału przemysłowego I-iej instancji, nazwa firmy przedstawiona na szyldzie, musi odpowiadać pod względem tekstu nazwie na pieczętce, blankietach firmowych, dokumentach handlowych i t. d.

REMONT POMIESZCZEN głównego urzędu pocztowego przy ul. Przejazd 38 przeprowadzony będzie w ciągu kilku dni. Przebudowane zostaną sale i biura w ten sposób, by można było usprawnić działalność poszczególnych agend pocztowych.

WYDZIAŁ WOJSKOWY ZARZĄDU MIEJSKIEGO przeprowadził się wczoraj do nowego lokalu przy Al. Kościuszki 19. W związku z tym biura wydziału wczoraj i dziś nie są czynne. Normalne urzędowanie w nowej siedzibie rozpocznie się jutro, 25 b. m.

Dwa samobójstwa

Pał się ze strachu. — 72-letni starzec nie chciał już żyć

Na ul. Rokicińskiej, przy moście, ujęci zostali w chwili, gdy próbowali ograżyć przejeżdżającego wieśniaka trzej młodzi ludzie, między innymi Stefan Dymecki.

Napastników osadzono w areszcie przy IX komisariacie policji.

Dymecki tak się przejął groźną mu odpowiedzialnością, że powiesił się w celi. Gdy wisielca sprostowano, już była pomoc bezskuteczna.

Na torze kolejowym koło Retkini, odebrał sobie życie 72-letni starzec, który i niezdolny do pracy, częściowo tknięty paraliżem. Ciało znaleziono na szynach. Głowa była odcięta od tułowia.

Desperatem był — jak ustalilo dochodzenie — Stanisław Frankiewicz, za mieszkał w Retkini nr. 60. Powodem samobójstwa był bardzo ciężki stan zdrowia nieurozumiętego. (1)

Nieście pomoc najbardziej

Skarga 112 bezrobotnych

przeciwko założycielowi spółdzielczej fabryki w Łodzi. Pobrano od robotników wpisowe, ludząc przyszłymi zarobkami. — Nie ma ani pieniędzy, ani spółdzielni

Do władz wpłynęła niezwykła skarga złożona przez dwóch bezrobotnych, a poparta przez 112 towarzyszy niedoli, skierowana przeciwko Leopoldowi Saulewiczowi, zamieszkałemu przy ul. Krzywewej 7 i Matyldzie Zielezieckiej, Krzy przy ul. Napiórkowskiego, w której skarżący pomawiają obojga o wyłudzenie od nich łącznie 1200 złotych.

Jak twierdzą bezrobotni — w końcu ub. roku Saulewicz werbował wśród bezrobotnych ludzi, którzyby przystąpili pod jego kierownictwem do spółdzielczej fabryki wyrobów bawelnianych.

Saulewicz występował w imieniu już rzekomo istniejącej w Tomaszowie Mazowieckim i tam mającej siedzibę centrali „Chrześcijańskiej Robotniczej Spółdzielczej Wytwórni Włókienniczej „Bratnia Pomoc Robotnicza” i głosił, że twierzy w Łodzi oddział tej placówki, zakładając w murach fabryki „Stolarow” spółdzielnię tkacką. Przedsiębiorstwo, które organizował Saulewicz, miało pracować na maszynach po upadłej firmie B. Silberberg, mieszczącej się również w murach fabryki Stolarowa.

Od chętnych wymagał Saulewicz, a inkasowała Zieleziecka, po 10 złotych tytułem kosztów manipulacyjnych i wpisowego. Jak twierdzą zgłaszający się ze skargą, owe 10-złotówki miały zostać złożone w P. K. O. z tym, że gdyby do zorganizowania spółdzielni miało z różnych względów nie dojść — wpisowe zostałyby wpłacającym zwrócone.

Saulewicz informował miał chętnych, że posiada rozgałęzione stosunki i ma wszelkie dane, iż uzyska znaczna pożyczkę, która umożliwi mu uruchomienie fabryki. Powoływał się zresztą na wyciąg z rejestru handlowego sadu okręgowego w Piotrkowie, gdzie już centrala tomaszowska spółdzielni była od dawna zarejestrowana.

Bezrobotni przekonani, że znajdują nie tylko chleb, ale i możliwość większych niż normalne zarobków — zgłaszali się chętnie i 112 ludzi złożyło na ręce Zielezieckiej po 10 złotych.

Jednak od chwili wpłacania wpisowego, co nastąpiło w krótkim czasie, miały tygodnie, a sprawa uruchomienia spółdzielni nie posuwała się zupełnie

O Odola! Ty jesteś jak zdrowie. Kto Cię pozna — wszystkim o tym powie!

Dobre samopoczucie w ciągu długich godzin pracy, w teatrze, w towarzystwie i w domu zapewnią Odol, ponieważ jego aromatyczne i antyseptyczne działanie przyczynia się do utrzymania czystości jamy ustnej i świeżości oddechu. Odol działa przez długi czas po użyciu.

Odol

Odol zapewni świeży oddech i znakomitą higienę jamy ustnej.

naprzód. W tych warunkach zniechęceni udziałowcy wystąpili z żądaniem zwrotu dziesięciu złotych.

Przewodząca kasowość i przyjmująca pieniądze Zieleziecka — miała w takich wypadkach udzielać wykretnych odpowiedzi, zwlekając i wyraźnie starając się uchylić od płatności. Sam Saulewicz miał przez ten czas być w Łodzi nieobecny i z nim sprawy załatwić nie było można.

Ludzie poczuli się interesować Saulewiczem. Jak twierdzą — ten ostatni

zmienił dwukrotnie adres, wymeldował się w niewiadomym kierunku i stał się nieuchwytny.

Najbardziej, wydziedziczeni przez los ludzie, od długiego czasu bezrobotni, którzy zbierali sobie po 10 złotych — przekonali się, że ani pracy nie dostaną ani nie ujrzą swych tak dla nich cennych pieniędzy. Wielu z nich występowało małżeństwami: małż i żona zamierzali przystąpić do spółdzielni tak, że w licznych wypadkach całe rodziny zostały poszkodowane.

Poszkodowani opisali ten stan rzeczy w skardze.

Jak dalece wydziedziczeni — w rejestrze spółdzielni tego rodzaju figuruje, ale na tym się jej działalność skończyła. Aby zjednać sobie kandydatów i wzbudzić ich zaufanie każdy z nich otrzymał od Zielezieckiej lub Saulewicza już wydrukowaną kopię wyciągu z rejestru handlowego. Ponadto każdy z kandydatów otrzymywał przekaz na wpłacenie na konto Chrześcijańskiej Robotniczej Spółdzielczej Wytwórni Włókienniczej „Bratnia Pomoc Robotnicza” po 200 złotych, już tytułem wkładu. Do tej wpłaty jednak nie doszło.

Sprawie zostanie niewątpliwie nadany bieg, i wówczas okaże się jak dalece jest ta niezwykła skarga 112 bezrobotnych słuszna. (1)

Gdy otyłość daje się we znaki

Powolność ruchów, uczucie ciężkości, zmęczenie, duszność, na skutek zwiększonej pracy serca — oto objawy cierpienia człowieka „ciężkiej wagi”. Nadmierna otyłość — to skutek złej przemiany materii, kiedy tłuszcz w organizmie nie ulega szybkiemu spalaniu, lecz magazynuje się, tworząc zwalę i złoży tłuszczowe. Stosowane w tych wypadkach zioła prz-

ciwko kamicy żółciowej i zlej przemianie materii D-ra Cz. Krassowskiego, ze znakiem słownym KAMICINA, klinicznie dobrane, przyspieszają przemianę materii, wzmacniają odtrącające działanie wątroby i regulują czynności jelit a w rezultacie redukują nadmiar tłuszczu. Cena pudełka zł. 2.—. Do nabycia we wszystkich aptekach i składach aptecznych.

Farm. K. WENDA, Warszawa, Leszno 98. Skład Główny: Zakłady Przem.-Handl. Dr.

Jest do podziału 1.600 tys. zł.

tytułem pożyczek budowlanych. — Posiedzenie komisji odbędzie się za kilka dni

Onegdaj wieczorem odbyło się pierwsze posiedzenie komitetu rozbudowy miasta, w którym rozpatrywano podania o udzielenie pożyczek na cele budowlane. Posiedzenie zagał nac. Rybołowicz, który poinformował zebranych o wysokości sumy, jaką przyznał w roku bieżącym BGK dla Łodzi. Suma ta wynosi 1.600.000 złotych.

Ponieważ jednak zarząd miejski postanowił przystąpić w roku bieżącym do budowy domów robotniczych, biorąc pod uwagę wyższy cel społeczny tego zamierzenia, przewodniczący proponuje, by przyznać z kredytów BGK na realizację tego zamierzenia 500.000 złotych, pozostała zaś suma rozdzielć odpowiednio do zgłoszonych podań.

Postanowiono narazie jeszcze podziału kwot nie dokonywać, lecz przekazać uprzednio wszystkim zgłoszone wnioski specjalnej komisji. Ustalono tylko, że kredyty podzielone będą odpowiednio dla drobnego budownictwa w powiecie,

dla drobnego budownictwa w mieście, dla remontów domów oraz instalacji kanalizacyjnych i wreszcie dla budownictwa blokowego. Komisja ta rozpatrzy także postulat zarządu miejskiego, aby wprowadzić pewne rygory w udzieleniu kredytów, by zmusić w ten sposób ubiegających się o pożyczki do dostosowania wnoszonych budynków do wymagań regulacji miasta. Posiedzenie komisji odbędzie się w najbliższych dniach, poczym zwolane zostanie ponownie plenarne posiedzenie komitetu rozbudowy miasta, który dokona ostatecznego podziału pożyczek.

W końcu rozpatrzone podanie Wolnej Wszechnicy Polskiej o poparcie starań w kierunku uzyskania kredytów na dalszą budowę własnego gmachu uczelnianego. Podanie to postanowiono poprzeć w całej rozciągłości, z tym, że Bank gospodarstwa krajowego udzieli WWP pożyczkę z poza kontyngentu, przyznanego w roku bieżącym dla Łodzi.

RIKKO
KOSTKI SMIECIANKOWE
FRANBOLI PUDEŁKO-60 gr.
ŁÓDŹ, Piotrkowska 65.

Pożar w fabryce

Krótko przed godziną 6-tą popołudniu wybuchł wczoraj pożar w murach firmy Kwaśner i Lindenfeld, w przedziałni firmy Dobrzyński i Pacanowski.

Od iskry w motorze zajął się pył bawełniany na maszynę i ogień począł się szerzyć ze znaczną szybkością. Na miejsce przybyły trzy plutony straży, które po półgodzinnej akcji pożar ugasiły, nie dopuszczając do poważniejszych strat. (1)

Min. Ciano przybędzie do Londynu

aby podpisać układ włosko-angielski

RZYM, 23 marca.

(PAT) Londyński korespondent „Tribuny“ sygnalizuje pogłoskę, że w kwietniu r. b. min. Ciano przybędzie do Londynu, aby podpisać układ angielsko-włoski, który będzie wkrótce opracowywany.

Wizyta taka — zauważa korespondent — byłaby w Anglii uznana za cenę wskazówką dla pomyślnego ukształtowania

się stosunków włosko-angielskich. Omawiając dalej wczorajszą rozmowę ambasadora Grandiego z lordem Halifaxem, korespondent „Tribuny“ przypuszcza, że przedmiotem konferencji były sprawy hiszpańskie. Chodziło przy tym o ustalenie, w jaki sposób kwestia hiszpańska może być uwzględniona w układzie włosko-angielskim.

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ » P O R T «

SPÓŁKA AKCYJNA

WARSZAWA, KRAKOWSKIE-PRZEDMIEŚCIE Nr. 59.

TELEFON Nr. 551-34.

PROWADZI DZIAŁY UBEZPIECZEŃ
OGNIOWY • KRADZIEŻOWY • TRANSPORTOWY
ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ • NIESZCZĘŚLIWYCH
WYPADKÓW • AUTOCASCO • MASZYNOWY I GRADOWY.

ODDZIAŁY:
CIESZYN, KATOWICE, KRAKÓW, LWÓW, ŁÓDŹ, POZNAŃ I WILNO.

Oddział w Łodzi, ul. Piotrkowska 154.

Co się działo w Warszawie dn. 19 marca

(DOKOŃCZENIE)

wyciągała Żydów, stojących w kolejce przed PKO. i

BIJĄC ICH, PEDZIŁA PO ULICACH. Uczniowie szkół średnich wskazywali, gdzie się znajdują i które przechodzą Żydzi, studenci dopadali ich, rzucając na ziemię, kopali i bili łaskami. Przy ul. Mońszki i ul. Jasnej, skonsygnowano policję na dwóch autach ciężarowych. W jej obliczu posuwał się pochód, w którym przeważali studenci, bijąc spotykanych po drodze Żydów i tłukąc szyby w sklepach. Inna grupa demonstrantów wpadła w ul. Marszałkowską, bijąc przechodzących Żydów i wybijając szyby w kilkunastu sklepach. Inne grupy działały na ul. Żabiej, Koszykowej, Poznańskiej i t. d.

Oprócz bicia szyb w sklepach żydowskich

NISZCZONO I ZABIERANO TOWARY a okolice ul. Marszałkowskiej przedstawiały obraz nie dającego się opisać zniszczenia.

Sen. Trockenheim powołuje się na naocznych świadków, którzy stwierdzają, iż przed PKO. i przed gmachem Gł. Poczty kilku przechodniów Żydów pokrwawionych i rzuconych na chodnik, było bitych po twarzy i kopanych. Urzędnicy PKO. obserwowali te ekscesy z okien i śmiali się. Peruki kobiety rzucono ku uciesze gawiedzi.

Sen. dr. Schorr, którego telefonicznie proszono o interwencję u władz, został na ul. Mazowieckiej brutalnie napadnięty i pobity.

Dotychczas stwierdzono nazwiska przeszło 30 osób pobitych w różnych częściach miasta. Przeważająca ilość pobitych nie zgłasza się jednak. Znane są nazwiska dwóch osób, którym posterunkowi odmówili udzielenia pomocy i partryli na to, jak osoby te bito. Znane są numery ewidencyjne tych posterunkowych.

Sen. dr. Trockenheim wylicza następne szczególnie adresy sklepów, w których wybito szyby i zrabowano towary, po czym wskazuje, iż

Echa zająć przed kliniką uniwersytecką

3 studentów wileńskich na ławie oskarżonych

Wilno, 23 marca

Na ławie oskarżonych Sadu Okręgowego zasiadli 3 studenci USB. Marian Polc, Alfred Kojec i Mieczysław Wasilewski, oskarżeni o pobicie studentów Żydów na terenie Szpitala Wojskowego gdzie mieszczą się kliniki uniwersyteckie.

Po wyjściu z gmachu szpitalnego grupa studentów Żydów została napadnięta przez studentów, uzbrojonych w kije. Gdy usiłowali uciec przed napast-

PODOBNE ZAJŚCIA POWTÓRZYŁ SIĘ NAZAJUTRZ

w niedzielę i wówczas większa część krwawych ekscesów, odbywała się na oczach neutralnie zachowujących się posterunkowych policji.

Sen. Trockenheim zapytuje premiera i ministra spraw wewnętrznych, czy zamierza pociągnąć do odpowiedzialności karnej organa urzędowe, które nie spełniały swoich obowiązków, czy zarządzi śledztwo dla wykrycia sprawców ekscesów i czy przeciwstawi się tym organizacjom, które jawnie i planowo propagują i przygotowują ekscesy antyżydowskie?

Zajścia na Politechnice

Kilku studentów-Żydów ciężko pobitych

Warszawa, 23 marca.

W dniu dzisiejszym o godz. 11.30 od był się wiec akademicki na Politechnice Warszawskiej. Wiec poświęcono omówieniu ostatnich demonstracji akademickich, zakończonych, jak wiadomo, interwencją policji.

Po wiecu poczęto wznosić wrogie okrzyki przeciw Żydom i usiłowano usunąć wszystkich studentów Żydów. Ci ostatni stawiali zdecydowany opór. Wywiązała się walka, w czasie której dwóch Żydów zostało ciężko pobitych, inni lżej.

Gdy następnie studenci endeccy opuścili gmach i na ulicy usiłowali urządzać demonstrację, skonsygnowane na miejscu silne oddziały policji, rozproszyły zebranych nie dopuszczając do żadnych zająć.

Odezwa parlamentarzystów żydowskich w sprawie uboju rytualnego

Warszawa, 23 marca.

Żydowskie koło parlamentarne wydało odezwę, która głosi m. in.: „Nowy cios spadł na ludność żydowską w Polsce. Większość komisji sejmowej — administracyjnej uchwiliła zupełne skasowanie uboju rytualnego. Nie pomogły argumenty ministra rolnictwa i reform rolnych oraz wywody przedstawiciela ministerstwa wyznań religijnych i oświecenia publicznego.

Żydzi polscy! Nie zważając na tak ciężkie czasy, musimy ponieść konieczne ofiary. Na wypadek zakazu uboju rytualnego ludność żydowska nie będzie spożywała mięsa. Wykażemy całej Polsce naszą dyscyplinę moralną, stanłemy niezachwianie w obronie dostojności prastarej naszej wiary i godności narodowej“.

ROSALIA CHLADEK

(WIENIEN)

TANECZY W ŁODZI 28 I 29. III. W SALI FILHARMONII.

Udział młodzieży w zajściach ulicznych

(DOKOŃCZENIE)

kich partii politycznych i wystąpień ze wewnątrznych zrozumieć muszą,

ŻE ZBRODNIA JEST ANGAŻOWANIE MŁODZIEŻY SZKOLNEJ DO WYSTĄPIEŃ ULICZNYCH,

że na nich spadnie odpowiedzialność za jej zdrowie moralne.

2) Władze szkolne, nauczyciele, członkowie towarzystwa opieki nad młodzieżą, muszą wyteńczyć wszystkie siły,

DO ELIMINOWANIA MŁODZIEŻY SZKOLNEJ Z ŻYCIA ULICY.

3) Rodzice i opiekunowie muszą roztoczyć jaknajdalej idącą opiekę nad swymi dziećmi przez wynajdywanie dla nich odpowiedniego zajęcia w chwilach wolnych od nauki, niewypuszczanie samopas na ulicę, kontrolowanie powodów wyjścia i wywarcia presji moralnej na te jednostki, których udział w wystąpieniach jest w domu znany.

O ile chodzi o młodzież akademicką i starszą w wieku powyżej 18 lat, to ta ze swej strony zrozumieć musi:

1) że obowiązuje ją lojalny stosunek do władz, t. zn. zgłaszanie wszelkiego rodzaju pochodów, wieców i zgromadzeń o charakterze publicznym i stosowanie się do zarządzeń władz, wynikających z tro-

ski o bezpieczeństwo i spokój publiczny.

2) że metody ulicznych wystąpień w takiej formie, jak bicie szyb, czy też przechodniów, **NIE BĘDĄ TOLEROWANE PRZEZ WŁADZĘ ADMINISTRACJI OGÓLNEJ GDYŻ SĄ SPRZECZNE Z PRAWEM.**

3) że organizowane przez nią nielegalne demonstracje, wobec niemożności

odseparowania się jej uczestników od elementów ulicznych (co wynika zarówno ze sposobu demonstrowania, jak i braku własnej straży porządkowej), doprowadzają do faktów, które w żadnym razie nie przyczynią się do utrzymania dobrej opinii o polskiej młodzieży akademickiej, zarówno w społeczeństwie polskim, jak i zagranicą“.

Przedstawiciele robotników u Chamberlaina

Rząd zwrócił się do społeczeństwa o pomoc w sprawie dozbrojenia państwa

Londyn, 25 marca.

W dniu dzisiejszym premier Chamberlain zaprosił do siebie w Downing-Street radę naczelną brytyjskich Trade-Unionów w pełnym składzie, aby omówić z przewodcami związków zawodowych rozszerzenie i przyspieszenie programu zbrojeniowego.

Decyzja ta wywołała silne wrażenie w Londynie. Od czasu strajku generalnego w r. 1926 żaden szef rządu brytyjskiego nie odbywał specjalnej narady z radą naczelną Trade - Unionów. Narada premiera, któremu asystował minister koordynacji obrony narodowej Inskip, z radą naczelną Trade - Unionów trwała godzinę.

Po naradzie wydano następujący

komunikat:

„Rada naczelna Trade - Unionów wzięła udział w naradzie na zaproszenie premiera, który pragnął poinformować radę naczelną, iż rząd widzi się zmuszony poczynić przygotowania dla dalszego wzmocnienia programu obrony. Premier wyjaśnił, że nie zamierza przedłożyć żadnych specjalnych propozycji dla zapewnienia wzmocnienia tego programu. Przedyskutowanie odpowiednich środków będzie rzeczą przewodców rozmaitych gałęzi przemysłu zarówno pracodawców, jak i pracobiorców, którzy wspólnie omówić winni, w jaki sposób należy udzielić rządowi pomocy, o którą się zwraca.

Ustalenie właściwej drogi dla podjęcia niezbędnej dyskusji, będzie sprawą pomiędzy pracodawcami i Trade - Unionami. Premier o-

świadczył, że celem narady było zwrócenie się do przedstawicieli Trade - Unionów, aby wykazali swą dobrą wolę i udzieliли swej pomocy. Premier pragnął również wyrazić swoją ufność, że doceniając znaczenie sytuacji, rada naczelna uczyniła zadość jego życzeniu. Rada naczelna zobowiązała się rozważyć najdokładniej i jak najszybciej to ważne oświadczenie“.

Po tej naradzie ogłoszone zostało, że premier zaprosił również dla omówienia tej samej sprawy narodową konferencję organizacyjną pracodawców.

Decyzję powyższą oceniać należy w świetle postanowień rządu w związku z jutrzejszą deklaracją premiera o polityce zagranicznej W. Brytanii.

Charakterystyczna dla sytuacji, w związku z którą premier Chamberlain odbył naradę z przewodcami Trade - Unionów jest także inicjatywa, z jaką wystąpił w artykule redakcyjnym dzisiejszy „Times“, który proponuje przeprowadzenie rejestracji każdego dorosłego obywatela W. Brytanii. Inicjatywa „Timesa“ nie oznacza w rzeczywistości nic innego, jak przygotowanie do wprowadzenia powszechnego obowiązku służby wojskowej.

Za okrzyki przeciw Niemcom i Włochom

deputowany japoński pozbawiony został mandatu

Tokio, 23 marca.

(Pat) — Deputowany Suehiro Niszio został mocą decyzji komisji dyscyplinarnej usunięty ze składu izby reprezentantów za wznoszenie okrzyków antyniemieckich i antywłoskich podczas prze-

mówienia premiera ks. Konoye.

Jest to drugi wypadek wykluczenia deputowanego w historii parlamentu japońskiego. Pierwszy fakt pozbawienia mandatu miał miejsce w r. 1879.

Bruksela, 23 marca.

(PAT) Na posiedzeniu izby doszło do ostrego incydentu pomiędzy socjalistą dep. Marteaux, który zniwazał pamięć barona Borchgrave, rozstrzelanego w Madrycie, a ministrem spr. zagr. Spaakiem, który zaprotestował energicznie przeciw temu wystąpieniu, nazywając stanowisko Marteaux niegodnym deputowanego. Większość deputowanych reagowała również ostro przeciw oświadczeniu Marteaux.

Kurier Handlowo-Przemysłowy

„REPUBLIKA“ z dnia 24 marca 1938 r.

Plenarne posiedzenie izby przemysłowo-handlowej

zatwierdziło zamknięcie rachunkowe za rok 1937 oraz uchwaliło dodatkowy budżet na rok bieżący

Majątek izby wynosi obecnie 1.763 tysiące zł.

W dniu wczorajszym w lokalu Izby przemysłowo-handlowej odbyło się plenarne zebranie Izby, w obecności naczelnika wydziału przemysłowego Urz. Woj. p. inż. St. Głogowskiego.

Po otwarciu zebrania i przyjęciu porządku dziennego prezes Izby gen. dr F. Maciszewski zakomunikował, iż na miejsce radcy Mariana Wysmyka wszedł do Izby z wyborów zrzeszeniowych z ramienia Stowarzyszenia Kupców i Przemysłowców Chrześcijańców p. Zygmunt Frycze. Ponadto na podstawie uchwały ostatniego Plenarnego Zebrania radcą Izby z kooptacji został p. Henryk Bursche.

Na skutek dokonanych ostatnio wyborów stan osobowy radców Izby jest kompletny i wynosi obecnie — zgodnie z przepisem ustawy o izbach przemysłowo-handlowych — 72 radców oraz 7 korespondentów.

Nawiązując do rezolucji, zgłoszonej przez radcę Geyera w sprawie reformy obowiązującego ustroju danin publicznych i świadczeń w kierunku zmniejszenia istniejących ciężarów, komunikuje prezes Maciszewski, iż Pan Wicepremier Kwiatkowski podzielił poglądy sier gospodarczych, iż górna granica obciążenia została u nas osłabiona, wobec czego nie mogą być nakładane nowe ciężary publiczne. Równocześnie, uznając konieczność częściowej bodaj zmiany systemu podatkowego, czynnik resortowe wniosły do Sejmu projekty przedłożeń, dotyczących t. zw. małej reformy podatkowej.

Uchwalony przez Plenarne Zebranie preliminarz budżetowy Izby na rok 1938 Ministerstwo Przemysłu i Handlu zatwierdziło w ubiegłym miesiącu, przy czym poczyniło w nim poprawki w niektórych pozycjach celem dotowania Izb Rzemieślniczych z funduszy Izby kwotą 21.000.— zł.

Jeżeli chodzi o sprawy wewnętrzno-organizacyjne Izby to Ministerstwo Przemysłu i Handlu zamierza w najbliższej przyszłości zatwierdzić statut urzędników Izby oraz załatwić sprawę zatwierdzenia statutu emerytalnego.

Następnie p. prezes Maciszewski wygłosił dłuższe przemówienie, w którym poruszył szereg aktualnych zagadnień gospodarczych. Mowę tę podamy w numerze jutrzejszym.

Wpływy i wydatki izby

Następnie dyrektor Izby inż. K. Bajer zreferował roczne zamknięcie rachunkowe Izby, podkreślając najbardziej charakterystyczne pozycje. Po stronie dochodów Izby notujemy stały wzrost poszczególnych pozycji. Podczas gdy np. w r. 1936 prelimitowane wpływy w wysokości 449 tys. zł. wzrosły do 629 tys. zł., to w r. 1937 wpływy wzrastały do 765 tys. zł. (prelimitowano 574 tys. zł.). Tak znaczny wzrost wpływów w r. 1937 tłumaczy się poprawą koniunktury gospodarczej w naszym okręgu przemysłowym.

Nadzwyczajną pozycję w budżecie Izby stanowi dodatek do ceny świadectw przemysłowych, który w r. 1937 przyniósł 443 tysiące zł. Bardzo poważnie wzrosły dochody zwyczajne Izby, które w r. 1930 wynosiły jeszcze 52 tysiące zł., a w r. 1937 dały 321 tysięcy złotych.

Wydatki Izby prelimitowano na rok 1937 w wysokości 549 tys. zł., wydatkowane zaś 537 tysięcy zł. Nadwyżka

budżetowa wynosi zatem 211 tysięcy złotych.

Ogólny majątek Izby w r. 1937 wzrósł w porównaniu z r. 1936 o 120 tysięcy zł. i wynosi obecnie 1.763 tysiące złotych.

Tu należy zaznaczyć, że rok 1937 wydaje się być najlepszym dla Izby. Rok 1938 zapowiada się pod względem finansowym gorzej, choćby z powodu odpadnięcia z dniem 10 kwietnia od okręgu łódzkiego 4 powiatów oraz z powodu możliwości przejęcia inkasa dodatku do świadectw przemysłowych przez gminy.

W dyskusji nad referatem dyr. Bajera zabrał głos r. Dobrzański, zgłaszając 2 dezyderaty: jeden w sprawie wydawnictwa kursów dokształcających dla kupiectwa chrześcijańskiego i drugi w sprawie podwyższenia subwencji dla szkoły handlowej w Gdańsku, prowadzonej przez Macierz do 5 tysięcy zł.

Po dyskusji na wniosek r. Konarzewskiego, przewodniczącego komisji rewizyjnej zamknięcie rachunkowe za rok 1937 zostało przyjęte.

Następnie dyr. Bajer zreferował **dodatkowy budżet na rok 1938**

Pozostałości z r. 1936 wynoszą 161 tysięcy zł., przelew z r. 1937 211 tysięcy zł., ogółem rezerwy izby wynoszą 372 tysiące zł.

Z kwoty tej prezydium Izby propo-

nuje przekazać 200 tysięcy zł. na szkolnictwo zawodowe, a mianowicie 100 tysięcy zł. na instytut włókienniczy w Łodzi, 40 tysięcy zł. na budowę gmachu Wolnej Wszechnicy w Łodzi, uzależniając wypłatę tej kwoty od pomieszczenia przez W. W. w nowym gmachu projektowanej Wyższej Szkoły Handlowej w Łodzi, 10 tysięcy zł. na budowę Domu Marszałka J. Piłsudskiego w Łodzi, resztę na szkolnictwo zawodowe w Łodzi.

Ożywiona dyskusję wywołała propozycja na Wolną Wszechnicę, w rezultacie której sumę proponowaną przez prezydium Izby, plenarne zebranie postanowiło zredukować do 30 tysięcy zł., polecając komisji szkolnictwa zawodowego różnicę tę w całości bądź w części przekazać jako subwencję dla gimnazjum handlowego w Kaliszu.

Następnie dyr. Bajer zreferował plany rozbudowy gmachu Izby, a mianowicie nadbudowanie II piętra w oficynie Izby oraz domu parterowego w sąsiedztwie Izby. Koszta nadbudówki wyniosą około 38 tysięcy 500 zł., koszt domu parterowego 7,5 tysiąca zł. Ponadto

UCHWALONO WYBUDOWAĆ SCHRON PRZY IZBIE.

którego koszt wyniosą około 40 tysięcy zł. Łącznie planowane prace kosztować będą około 90 tysięcy zł.

Z kolei zabrał głos wiceprezes Izby p. M. Herc, który, nawiązując do przemówienia sen. Al. Helmana-Jareckiego w senacie na temat interwencjonizmu

i izb przemysłowo-handlowych, stwierdził, że izby przemysłowo-handlowe pracują pozytywnie dla rozwoju przemysłu i handlu w Polsce.

Dyskusja i uchwały

Po przemówieniu p. M. Herca plenarne zebranie na wniosek p. prezesa Z. Fiedlera upoważniło łącznie prezesa i dyrektora Izby do nabycia z Funduszu Emerytalnego Pracowników Izby nieruchomości za cenę według ich uznania do wysokości 200.000 zł. i do przejęcia nabytej nieruchomości w prawne i faktyczne posiadanie oraz do podejmowania wszelkich czynności z posiadaniem nieruchomości związanych, jak to budowy, rozbudowy i t. p.

W wolnych wnioskach zabrał dalej głos r. dr St. Sembrat, zgłaszając rezolucję wzywającą prezydium Izby do poczynienia wszelkich kroków i starań w kierunku obrony przemysłu wełnianego przed dalszymi obciążeniami z tytułu importu niezbędnego dla przemysłu wełnianego surowca.

Ostatni wniosek zgłosił r. Roszak, wypowiadając się przeciwko przejęciu inkasa dodatku do świadectw przemysłowych i opłat od kart rejestracyjnych przez urzędy komunalne, co odbicie może ujawnić na dochodach Izby. Płat ten — zdaniem r. Roszaka — nie wytrzyma próby życia i inkaso tych dodatków winno być przekazane władzom państwowym i administracji skarbowej. Po uchwaleniu tego wniosku posiedzenie zostało zamknięte.

Litwa jako rynek eksportowy

Słaby przemysł litewski pokrywa zaledwie 30 proc. zapotrzebowania. — Widoki dla przemysłu łódzkiego

Rynek litewski stanowił przed wojną dość poważną pozycję, jako odbiorca dla wyrobów polskiego przemysłu włókienniczego: bawełnianego, wełnianego i jedwabnego. Włókiennicze towary polskie znane były szeroko na Litwie, niektóre zaś z nich, jak np. niektóre gatunki płótna łódzkiego panowały niemal niepodzielnie na tamtejszym rynku.

Kupcy litewscy cieszyli się w Łodzi dużym zaufaniem, wywiązując się solidnie z zobowiązań. Nawet po wojnie, w okresie braku jakichkolwiek stosunków handlowo-politycznych pomiędzy polską a Litwą, włókiennicze wyroby łódzkie trafiały drogami okrężnymi na rynek litewski, znajdując tam dość znaczny w tych wyjątkowych warunkach zbyty. Obroty włókiennictwa łódzkiego z Litwą sięgały cyfr bardzo poważnych. Trzeba jednak zaznaczyć, że w ciągu ostatnich 10 lat Litwa zdołała dość pokaźnie rozbudować u siebie niekiedy gałęzie produkcji włókienniczej i

poczyniła na tym odcinku dość znaczne postępy.

Najwięcej rozbudował się na Litwie w ostatnich latach przemysł bawełniany, zatrudniający w chwili obecnej kilka tysięcy robotników. Dotyczy to przede wszystkim przemysłu tkackiego, w mniejszym zaś stopniu przedział bawełnianych, produkujących tylko grubsze numery przędzy. Przemysł sztuczny — jedwabny tkacki zatrudnia ogółem około 500 robotników. Fabryk sztucznego jedwabiu Litwa nie posiada, sprawdzając przędzę sztuczną — jedwabną z Włoch i z Belgii. Przemysł wełniany posiada zaledwie kilka małych zakładów przemysłowych.

Produkcja litewskiego przemysłu włókienniczego, pomimo pewnych postępów w latach ostatnich nie jest w stanie zaspokoić najskromniejszych nawet potrzeb rynku. Włókienniczy przemysł litewski pokrywa zaledwie 30 procent zapotrzebowania rynku, poważ-

na zaś resztę pokrywa Litwa importem zagranicznym, przeważnie z Anglii. Towary angielskie są na tamtejszym rynku uprzywilejowane zarówno w dziedzinie kontyngentów, jak i pod względem celnym, Anglia bowiem stanowi dość duży rynek zbytu dla litewskich produktów rolnych.

Polski przemysł włókienniczy posiada na rynku litewskim możliwości eksportowe. Dotyczy to w pierwszym rzędzie artykułów bawełnianych i wełnianych dla ludności wiejskiej, dalej towarów białych, lnianych, półlnianych, towarów z kotoniny i bawełnianych drukowanych. W tej dziedzinie eksportu włókienniczego polski przemysł włókienniczy jest w stanie podjąć na tamtejszym rynku konkurencję ze wszystkimi krajami, eksportującymi do chwili obecnej na Litwie.

Jeżeli chodzi o przędzę, to zdaniem naszego informatorów — mogłaby u wchodzić w rachubę tylko przędza wigoniowa lub przędza czesankowa. Eksport przędzy bawełnianej nie będzie prawdopodobnie w stanie wytrzymać konkurencji angielskiej, której nie potrafiła sprostać nawet Czechosłowacja, eksportująca przędzę bawełnianą o przeszło 20 procent taniej od możliwości eksportowych polskiego przedziałnictwa bawełnianego. (u)

Parcele budowlane przy ul. Krzemienieckiej i Retkińskiej do sprzedania

Zgłoszenia do p. Hermana, ul. Piotrkowska 51, prawa oficyna, I piętro od 10—12 w południe i od 4—5 po południu w dni powszednie

**Nieście nomen
naibiedniejszym**

